

Tarjousesite

Liedon Säästöpankin Debentuurilaina II/2005

Debentuurilainan liikkeeseenlaskija
Liedon Säästöpankki

Korko:	Verollinen 2,80 % kiinteä nimelliskorko (Efektiivinen tuotto vaihtelee emissiokurssin mukaisesti, efektiivinen tuotto on 2,80 % liikkeeseenlaskupäivänä mikäli emissiokurssi on 100 %.)
Laina-aika:	5 vuotta (17.11.2005 – 17.11.2010)
Emissiokurssi:	Vaihtuva
Lainan määrä:	5 000 000 euroa
Merkintäaika:	17.11.2005 – 15.3.2006
Ennakkomerkintäaika:	10.11. – 16.11.2005
Merkintäpaikat:	Liedon Säästöpankin konttorit
Järjestäjä:	Liedon Säästöpankki

Liikkeeseenlaskija: Liedon Säästöpankki

Hyvätylantie 4
21420 LIETO
y-tunnus 0134703-0
kotipaikka Lieto
puh. (02) 4775 700
fax (02) 4775 701
www.liedonsp.fi

Järjestäjä: Liedon Säästöpankki

Hyvätylantie 4
21420 LIETO

Rahoitustarkastus on hyväksynyt tarjousesitteen, mutta ei vastaa sen tietojen oikeellisuudesta.

Rahoitustarkastuksen hyväksymispäätöksen diaarinumero on 25/251/2005.

SISÄLLYSLUETTELO	3
1. TARJOUSESITTEEN TIIVISTELMÄ	4
1.1 Yleistä Liedon Säästöpankista ja pankin toiminnasta.....	4
1.2 Liikkeeseen laskettava debentuurilaina.....	4
1.3 Riskitekijät.....	6
1.3.1 Liedon Säästöpankin liiketoimintaan liittyvät riskitekijät.....	6
1.3.2 Liikkeeseen laskettavaan debentuurilainaan liittyvät riskitekijät	7
2. LIEDON SÄÄSTÖPANKIN TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT	7
2.1 Riskienhallinnan tavoite.....	7
2.2 Periaatteet.....	7
2.3 Luottoriskit.....	8
2.4 Rahoitusriski.....	8
2.5 Korkoriski.....	9
2.6 Kiinteistöriski ja muut sijoitusriskit/osakeriskit	9
2.7 Strategiset riskit.....	9
2.8 Toimintariskit.....	9
3. DEBENTUURILAINAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT	10
3.1 Liikkeeseenlaskijariski.....	10
3.2 Debentuurilainan markkinoihin liittyvät riskitekijät.....	10
4. TARJOUSESITTEEN JULKAISEMINEN	11
5. TARJOUSESITTEESTÄ JA TILINTARKASTUKSESTA VASTUULLISET HENKILÖT	11
5.1 Liedon Säästöpankin hallitus ja toimitusjohtaja.....	11
5.2 Liikkeeseenlaskijan hallituksen ja toimitusjohtajan vakuutus.....	12
5.3 Tilintarkastuksesta vuosina 2003-2004 vastuulliset henkilöt.....	12
5.4 Tilintarkastuskertomukset vuosilta 2003-2004.....	12
6. TIETOJA LIEDON SÄÄSTÖPANKISTA	13
6.1 Yleistä Liedon Säästöpankista.....	13
6.2 Hallinto.....	14
6.3 Liedon Säästöpankin päätoimiala ja päämarkkinat	16
6.4 Liedon Säästöpankin oma pääoma	16
7. TALOUDELLISET TIEDOT	16
7.1 Liedon Säästöpankin tilinpäätöstiedot tilikausilta 2004 ja 2003.....	16
7.2 Liedon Säästöpankin osavuositarkastus 1.1.-30.6.2005.....	61
7.3 Merkittävät muutokset taloudellisessa tai liiketoiminnallisessa asemassa.....	65
7.4 Viimeaikainen kehitys ja tulevaisuudennäkymät	65
7.5 Tärkeitä sopimuksia.....	65
7.6 Oikeudenkäynnit.....	65
8. NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT	65
9. LIEDON SÄÄSTÖPANKIN DEBENTUURILAINAN II/2005 LAINAEHDOT	66
10. MUITA TIETOJA MERKITSIJÖILLE	69

1. TARJOUSESITTEEN TIIVISTELMÄ

Tämä tiivistelmä muodostaa Liedon Säästöpankin debentuurilainan II/2005 tarjousesitteen johdannon. Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä tarjousesitteeseen kokonaisuutena. Tarjousesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen tarjousesitteen muihin osiin nähden.

Jos tarjousesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantajana toimiva sijoittaja saattaa tuomioistuinaan lain nojalla joutua vastaamaan esitteen käännöskustannuksista ennen oikeustoimien aloittamista.¹

1.1 Yleistä Liedon Säästöpankista ja pankin toiminnasta

Liedon Säästöpankki on perustettu vuonna 1895 ja merkitty kaupparekisteriin 10.9.1919. Pankin yritys- ja yhteisötunnus on 0134703-0. Pankin tilikausi on kalenterivuosi. Pankin kotipaikka on Liedon kunta ja osoite on Hyvättyläntie 4, 21420 Lieto. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

Pankki harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) ja säästöpankilain (1502/2001) mukaista luottolaitostoimintaa, siten kuin pankin sääntöjen 2 §:ssä säädetään. Rahoitustarkastus valvoo viranomaisena pankin toimintaa.

Pankki on Säästöpankkiliiton jäsenpankki.

Pankin keskusrahallaitoksena toimii Aktia Säästöpankki Oyj.

Liedon Säästöpankki on itsenäinen vähittäispankkitoimintaa harjoittava talletuspankki. Pankilla on 14 konttoria Liedon, Turun, Loimaan, Naantalın, Oripään, Paimion ja Raision kuntien alueella.

Pankin taseen loppusumma 31.12.2004 oli 425,9 miljoonaa euroa ja tilivuoden 2004 voitto oli 1,9 milj. euroa. Pankin vakavaraisuussuhdeluku 31.12.2004 oli 20,50 %. 30.6.2005 pankin taseen loppusumma oli 438,6 milj. euroa ja vakavaraisuussuhdeluku 20,98 %.

Pankki tarjoaa rahoituspalveluja yksityishenkilöille, peruselinkeinonharjoittajille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille.

Liedon Säästöpankin suurimman asiakasryhmän muodostavat kotitalouksien henkilöasiakkaat, jotka edustavat noin 92:ää prosenttia koko asiakasmäärästä. Pankin asiakkaiden käytettävissä on muiden säästöpankkien ja paikallisuuspankkien konttoriverkosto ympäri Suomen. Lisäksi asiakkaiden käytössä on Automatia Pankki-automaatit Oyj:n noin 1 700 Otto.-käteisautomaatin verkosto.

1.2 Liikkeeseen laskettava debentuurilaina

Liikkeeseen laskettavan Liedon Säästöpankin debentuurilainan II/2005 ("laina") nimellismäärä on enintään 5 000 000 euroa. Lainan määrää on mahdollista korottaa enintään 10 000 000 miljoonaan euroon. Lainan valuutta on euro, eikä sitä ole mahdollista vaihtaa toiseksi valuutaksi. Laina tarjotaan yleisön merkittäväksi. Lainaa voi merkitä liikkeeseenlaskijan kaikissa konttoreissa. Merkintä alkaa 17.11.2005 klo 9.30 ja päättyy viimeistään 15.3.2006 merkintäpaikkojen sulkeutuessa

¹ Jos debentuurilaina laskettaisiin liikkeeseen jossakin muussa Euroopan Unionin jäsenmaassa kuin Suomessa, liikkeeseenlaskija olisi siinä vaiheessa velvollinen kääntämään kyseisen maan kielelle vain tiivistelmän. Mahdollisessa oikeudenkäynnissä toisen jäsenmaan tuomioistuin voi edellyttää käännöstä koko tarjousesitteestä. Liedon Säästöpankki ei aio laskea liikkeeseen debentuurilainaa Suomen ulkopuolella.

Lainan ennakkomerkitä alkaa 10.11.2005, josta alkaen otetaan vastaan merkintäsitoumuksia. Ennakkomerkitä päättyy 16.11.2005 merkintäpaikkojen sulkeutuessa. Merkintäsitoumusten perusteella tehdään merkinnät 17.11.2005.

Merkintähinta sekä lainaehtojen mukainen liikkeeseenlaskupäivästä merkintäpäivään kertynyt korko on maksettava merkittäessä. Maksetusta merkinnästä annetaan merkintätodistus. Nimellisen merkintämäärän tulee olla jaollinen tuhannella (1 000). Liikkeeseenlaskija päättää menettelytavoista mahdollisessa yli- tai alimerkintätilanteessa ja sillä on myös oikeus keskeyttää merkintä tai pidentää merkintäaikaa tai korottaa lainan nimellismäärää enintään 5 000 000 euroa.

Debentuurit lasketaan liikkeeseen paperimuotoisina haltijavelkakirjoina. Lainan määrästä Liikkeeseenlaskija antaa enintään 5 000 kappaletta 1 000 euron nimellisarvoista haltijalle asetettua debentuuria. (Merkintä-määrän ollessa yli 5 milj. euroa, on debentuurien lukumäärä vastaavasti suurempi).

Debentureja voi merkitä seuraavan määräisinä:

Littera A 1 000 euroa

Littera B 5 000 euroa

Littera C 10 000 euroa.

Debentuurit päivätään 17.11.2005 ja ne numeroidaan juoksevasti. Debentuurit painetaan varmuuspainatuksella arvopaperipaperille ja varustetaan näköispainoksena tehdyllä Liikkeeseenlaskijan valtuuttaman kahden edustajan allekirjoituksella. Kuhunkin debenturiin kuuluu viisi (5) maksulipuketta.

Debentuurit luovutetaan asianmukaisesti kuitattua merkintätodistusta vastaan myöhemmin ilmoitettavassa paikassa ja aikana merkitsijälle tai sille, kenelle hänen oikeutensa on siirtynyt.

Lainan emissiokurssi on vaihtuva.

Laina-aika on viisi (5) vuotta. Lainan pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruksina lyhennyserinä vuosittain 17.11., ensimmäisen kerran 17.11.2006 ja viimeisen kerran 17.11.2010.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa debentureja takaisin ennen niiden eräpäivää.

Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys ei voi lunastaa debentureja ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Debentuurin haltijalla ei ole oikeutta vaatia lainan ennen aikaista takaisinmaksua.

Lainalle maksetaan verollista 2,80 %:n vuotuista kiinteää nimelliskorkoa. Korko maksetaan jälkikäteen jäljellä olevalle nimellisarvolle vuosittain 17.11., ensimmäisen kerran 17.11.2006 ja viimeisen kerran 17.11.2010.

Koronlaskuperusteena on todelliset päivät/todelliset päivät, poislukien kunkin korkojakson ensimmäinen päivä ja mukaan lukien viimeinen päivä, jolloin korkojakson todellisten päivien lukumäärä jaetaan todellisten päivien lukumäärällä. Korko lasketaan lainan liikkeeseenlaskupäivästä. Lainalle ei kerry korkoa eräpäivän ja maksulipukkeen maksettavaksi esittämispäivän väliseltä ajalta.

Korkotulon lähdevero peritään koronmaksun yhteydessä kulloinkin voimassaolevien lakien ja veroviranomaisten määräysten ja ohjeiden perusteella ja sen perimisen hoitaa Liikkeeseenlaskija.

Debentuurilainalle ei ole asetettu vakuutta. Lainalla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla. Debentureihin perustuvia saamisia ei voi käyttää vastasaamisen kuittaukseen.

1.3 Riskitekijät

1.3.1 Liedon Säästöpankin liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, rahoitus- ja korkoriskit, kiinteistö- ja muut sijoitusriskit sekä strategiset ja toimintariskit.

Liedon Säästöpankin riskienhallinta perustuu hallituksen pankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, liiketoiminta-alueiden toimintokohtaisiin ohjeisiin ja niihin sisältyviin toimintavaltuuksiin. Säännöllinen raportointi tukee riskien hallintaa. Pankki kohdistaa liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Liiketoiminnan laajuuteen nähden pankilla ei ole sellaisia suuria asiakaskeskittymiä, jotka merkittävästi vaikuttaisivat pankin liiketoimintaan. Pankki ei myöskään liiketoimintastrategiaansa nojautuen tällaisia keskittymiä ota.

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka johtuu siitä, etteivät pankin sopimusosapuolet kykene suoriutumaan sovitista velvoitteistaan eivätkä saadut vakuudet turvaa saatavia. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Pankin henkilöasiakkaiden luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Yritys- ja maatalousasiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu lisäksi asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun.

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Pankki hankki jälleenrahoituksensa lähinnä talletuksina vähittäispankkimarkkinoilta eikä käytä markkinarahamarkkinoita jälleenrahoituksen lähteenä.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Pankin tavoitteena on tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Tavoitteena osakesijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukyinen tuotto sijoitetulle pääomalle. Pankin hallitus on vahvistanut pankille sijoitustoiminnan ohjeet, joissa määritellään sijoitustoiminnan laatu ja laajuus.

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä. Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti.

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä. Toimintariskien

toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä sekä kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä muun muassa eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

1.3.2 Liikkeeseen laskettavaan debentuurilainaan liittyvät riskitekijät

Liikkeeseenlaskijariski

Liikkeeseen laskettavalle Liedon Säästöpankin debentuurilainalle II/2005 ei ole asetettu vakuutta ja sillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Jos pankki julistetaan maksukyvyttömäksi debentuurilainan juoksuaikana, merkitsee tämä sitä, että saataville ei anneta etuoikeutta, vaan niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Tämän seurauksena sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.

Tuotto ja takaisinmaksu

Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä. Arvopaperien historiallinen kehitys ei ole tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista. Debentuurilainan tuoton määrä riippuu sen korosta ja koronlaskuperusteista sekä emissiokursista. Koska lainan emissiokurssi voi vaihtua, laina voidaan laskea liikkeeseen myös ylikurssiin. Ylikurssi pienentää sijoituksen kokonaistuottoa.

Jälkimarkkinat

Debentuurit ovat haltijavelkakirjoja, jotka voidaan myydä edelleen laina-aikana. Debentuurilainaa ei kuitenkaan listata pörssiin eikä noteerata julkisesti. Liedon Säästöpankki ei voi taata, että lainalle muodostuu laina-aikana jatkuva päivittäinen jälkimarkkina. Mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen lainan eräpäivää, voi velkakirjan sen hetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi. Liikkeeseenlaskijan konttorit ottavat vastaan osto- ja myyntitoimeksiantoja.

Sijoittajalla ei ole oikeutta vaatia omalta osaltaan lainan ennaikaista takaisinmaksua. Liikkeeseenlaskija ei voi lunastaa debentureja ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Debentureihin perustuvia saamia ei voi käyttää vastasaamisen kuittaukseen.

Verotus

Debentuurilainan verotus ja tuotto voivat muuttua laina-aikana. Tarjousesitteessä on tiedot voimassa olevista verosäännöksistä ja siitä ilmenee, miten lainasta maksettavaa korkoa ja lainan pääomaa verotetaan. Korosta peritään voimassa olevien lakien ja veroviranomaisten määräysten mukainen vero koronmaksun yhteydessä.

2. LIEDON SÄÄSTÖPANKIN TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT

2.1 Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, kiinteistö- ja muut sijoitusriskit sekä strategiset ja toimintariskit.

2.2 Periaatteet

Liedon Säästöpankin riskienhallinta perustuu hallituksen pankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, liiketoiminta-alueiden toimintokohtaisiin ohjeisiin ja niihin sisältyviin toimintavaltuuksiin. Säännöllinen raportointi tukee riskien hallintaa.

Pankki kohdistaa liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Liiketoiminnan laajuuteen nähden pankilla ei ole sellaisia suuria asiakaskeskittymiä, jotka merkittävästi vaikuttaisivat pankin liiketoimintaan. Pankki ei myöskään liiketoimintastrategiaansa nojautuen tällaisia keskittymiä ota.

Pankin ensisijainen tavoite liiketoiminnassa on kannattavuus ja vakavaraisuuden vahvistaminen. Luotto- ja muiden ris-kien muodostaman tappiouden pankki kattaa tilinpäätöksessään riittävillä luottotappio- ja muilla kulukirjauksilla.

2.3 Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Pankin hallitus on hyväksymissään ohjeissa luotonannosta asettanut eri päättäjätasolle selkeät rajat myönnettävien luottojen määrille.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen kotitaloudet, maaseutuyrittäjät sekä pienet yritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on sijoitettu luottoina pankin asiakkaille. Luotonannosta kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus oli 31.12.2004 noin 83,3 % ja maaseutuyrittäjien osuus 5,2 % sekä muiden osuus 11,5 %.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakas-tuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arviointiin asiakkaan maksukykyä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten mm. vakuusvaatimusten täyttymiseen.

Luottokannan tilaa, mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja seurataan jatkuvasti. Pankin hallitukselle raportoidaan suuret asiakas- ja asiakaskokonaisuusvastuut ja niiden hoito. Luottokantaan sisältyvät riskit on edellä mainitun raportoinnin perusteella todettu olevan pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla. Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylärajan 10 prosenttia pankin omista varoista.

2.4 Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleerahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi.

Liedon Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina ja laskemalla liikkeeseen debentuurilainoja. Pankki ei hanki jälleerahoitusta markkinarahamarkkinoilta. Talletustiliehtojen mukaan 69 % jälleerahoituksesta oli 31.12.2004 avistaehtoista jakautuen kuitenkin yli 44 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on edelleen pidentää jälleerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

2.5 Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Pankin luotoista 96,0 % oli 31.12.2004 viitekorkosidonnaisia kun taas talletuksista 12,2 % oli viitekorkosidonnaisia. Pankin tavoitteena on tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen rahoituskatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2004 5,33 % vuoden 2004 rahoituskatteesta.

2.6 Kiinteistöriski ja muut sijoitusriskit/osakeriskit

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä.

Kiinteistösijoitukset eivät kuulu Liedon Säästöpankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Liedon Säästöpankin kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma oli vuoden 2004 päättyessä 9,6 milj. euroa eli 2,3 % vuoden 2004 taseen loppusummasta. Omassa käytössä oleviin tiloihin oli sitoutunut 3,3 milj. euroa ja muussa käytössä oleviin tiloihin 6,3 milj. euroa. Muussa kuin omassa käytössä olevien tilojen vuokrausaste on vuoden aikana ollut lähes 100 % ja niiden tuotto oli vuoden päättyessä noin 8 %.

Pankin kiinteistöomaisuuteen ei sisälly arvonnkorotuksia eikä omaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentumistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta Liedon Säästöpankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen.

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Tavoitteena osakesijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankin sijoitukset julkisesti noteerattaviin osakkeisiin ja osuuksiin on määritelty hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa. 31.12.2004 näitä sijoituksia oli yhteensä 3,3 milj. euroa ja ne olivat pääasiassa useisiin sijoitusrahastoihin tehtyjä sijoituksia.

2.7 Strategiset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositasen suunnitelmat säännöllisesti hyödyntämällä ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

2.8 Toimintariskit

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Toimintariskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin toiminnallisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentää laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset, viranomaisten hyväksymät, sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on pyritty varautumaan jatkuvuussuunnittelulla.

3. DEBENTUURILAINAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT

3.1 Liikkeeseenlaskijariski

Liedon Säästöpankki on vuonna 1895 perustettu paikallispankki, joka vastaa sitoumuksistaan omalla varallisuudellaan. Liedon Säästöpankki kuuluu säästöpankkien vapaaehtoiseen vakuusrahastoon, jonka tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahaston säännösten mukaan säästöpankit eivät ole yhteisvastuussa toistensa veloista tai sitoumuksista. Rahasto on velaton ja vuoden 2004 lopussa sen varat olivat 30,4 miljoonaa euroa.

Liikkeeseen laskettavalle Liedon Säästöpankin debentuurilainalle II/2005 ei ole asetettu vakuutta ja sillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Jos pankki julistetaan maksukyvyttömäksi debentuurilainan juoksuajana, merkitsee tämä sitä, että saataville ei anneta etuoikeutta, vaan niillä on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla. Tämän seurauksena sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.

3.2 Debentuurilainan markkinoihin liittyvät riskitekijät

Tuotto ja takaisinmaksu

Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä. Arvopaperien historiallinen kehitys ei ole tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöksensä taloudellisista seuraamuksista. Debentuurilainan tuoton määrä riippuu sen korosta ja koronlaskuperusteista sekä emissiokurssista. Koska lainan emissiokurssi voi vaihtua, laina voidaan laskea liikkeeseen myös ylikurssiin. Ylikurssi pienentää sijoituksen kokonaistuottoa.

Jälkimarkkinat

Debentuurit ovat haltijavelkakirjoja, jotka voidaan myydä edelleen laina-aikana. Debentuurilainaa ei kuitenkaan listata pörssiin eikä noteerata julkisesti. Liedon Säästöpankki ei voi taata, että lainalle muodostuu laina-aikana jatkuva päivittäinen jälkimarkkina. Mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen lainan eräpäivää, voi velkakirjan sen hetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi. Liikkeeseenlaskijan konttorit ottavat vastaan osto- ja myyntitoimeksiantoja.

Sijoittajalla ei ole oikeutta vaatia omalta osaltaan lainan ennenaikaista takaisinmaksua. Liikkeeseenlaskija ei voi lunastaa debentureja ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Debentureihin perustuvia saamisia ei voi käyttää vastasaamisen kuittaukseen.

Verotus

Debentuurilainan verotus ja tuotto voivat muuttua laina-ajan aikana. Tarjousesitteessä on tiedot voimassa olevista verosäännöksistä ja siitä ilmenee, miten lainasta maksettavaa korkoa ja lainan pääomaa verotetaan. Korosta peritään voimassa olevien lakien ja veroviranomaisten määräysten mukainen vero koronmaksun yhteydessä.

4. TARJOUSESITTEEN JULKAISEMINEN

Liedon Säästöpankin debentuurilainan II/2005 tarjousesite on laadittu Suomen arvopaperimarkkinalain (26.5.1989/495), valtiovarainministeriön arvopaperimarkkinalain 2 luvussa tarkoitetusta esitteestä antaman asetuksen (23.6.2005/452) ja Euroopan yhteisön komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 ja asetuksen liitteiden V ja XI sisältövaatimusten mukaisesti.

Tarjousesite on maksutta saatavilla Liedon Säästöpankin kaikissa konttoreissa kunkin konttorin aukioloaikana ja internetissä osoitteessa www.liedonsp.fi viimeistään kaksi pankkipäivää ennen kuin debentuurilainan tarjoaminen alkaa. Tarjousesitettä täydennetään, jos siinä olevissa tiedoissa ilmenee ennen tarjouksen päättymistä virhe tai puute, joka voi vaikuttaa sijoittajan mahdollisuuteen tehdä perusteltu päätös.

Rahoitustarkastus on hyväksynyt tarjousesitteen, mutta ei vastaa sen tietojen oikeellisuudesta. Rahoitustarkastuksen hyväksymispäätöksen diaarinumero on 25/251/2005.

Liedon Säästöpankin säännöt, kaupparekisteriote, tilintarkastetut tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset tilikaudelta 1.1.2004-31.12.2004 ja 1.1.2003-31.12.2003 sekä osavuosisikatsaus ajalta 1.1.2005-30.6.2005 ovat nähtävillä toimistoaikana Liedon Säästöpankin pääkonttorissa osoitteessa Hyvättylantie 4, 21420 Lieto.

5. TARJOUSESITTEESTÄ JA TILINTARKASTUKSESTA VASTUUSSA OLEVAT HENKILÖT

5.1. Liedon Säästöpankin hallitus ja toimitusjohtaja

Liedon Säästöpankin hallitus on 19.10.2005 päättänyt laskea liikkeeseen Liedon Säästöpankin debentuurilainan II/2005. Pankin johtoryhmälle on annettu valtuus päättää lainan korosta, toimenpiteistä mahdollisessa yli- tai alimerkintätilanteessa sekä lainamäärän korottamisesta enintään 10 000 000 euroon.

Liedon Säästöpankin hallitus ja toimitusjohtaja ovat vastuussa tästä tarjousesitteestä.

Hallituksen jäsenet

Matti Lautamäki
puheenjohtaja, sähkötekniikko, toimitusjohtaja

Matti Säteri
varapuheenjohtaja, agronomi, maanviljelijä

Mikko Ojala
jäsen, maataloustekniikko, marketpäällikkö

Jaakko Ossa
jäsen, oikeustieteen tohtori, professori

Veli-Pekka Prinssi
jäsen, lääketieteen lisensiaatti, ylilääkäri

Kalle Vauranoja
jäsen, insinööri, toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja

Jussi Hakala
taloustieteiden maisteri

Hallituksen ja toimitusjohtajan työosoite: Liedon Säästöpankki, Hyvättylantie 4, 21420 Lieto.

5.2 Liikkeeseenlaskijan hallituksen ja toimitusjohtajan vakuutus

Vakuutamme varmistaneemme riittävän huolellisesti, että tarjousesitteessä annetut tiedot vastaavat parhaan ymmärryksemme mukaan tosiseikkoja ja että tiedoista ei ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Liedossa marraskuun 3. päivänä 2005

Matti Lautamäki, puheenjohtaja
Mikko Ojala
Veli-Pekka Prinssi
Jussi Hakala, toimitusjohtaja

Matti Säteri, varapuheenjohtaja
Jaakko Ossa
Kalle Vauranoja

5.3 Tilintarkastuksesta vuosina 2003-2004 vastuulliset henkilöt

Juha-Pekka Mylén, KHT
Osoite: Linnankatu 26 C, 20100 Turku

KHT Juha-Pekka Mylén jatkaa edelleen Liedon Säästöpankin tilintarkastajana tilikaudella 2005.

5.4 Tilintarkastuskertomukset vuosilta 2003-2004

2003:

Liedon Säästöpankin isännille

Olen tarkastanut Liedon Säästöpankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta lainsäädännön perusteella.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot säästöpankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää säästöpankin hallituksen jäsenille, valtuutetuille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on lain mukainen.

Liedossa 13. päivänä helmikuuta 2004

Juha-Pekka Mylén, KHT

2004:

Liedon Säästöpankin isännille

Olen tarkastanut Liedon Säästöpankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta lainsäädännön perusteella.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot säästöpankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää säästöpankin hallituksen jäsenille, valtuutetuille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on lain mukainen.

Liedossa 17. päivänä helmikuuta 2005

Juha-Pekka Mylén, KHT

6. TIETOJA LIEDON SÄÄSTÖPANKISTA

6.1 Yleistä Liedon Säästöpankista

Liedon Säästöpankki on perustettu vuonna 1895 ja merkitty kaupparekisteriin 10.9.1919. Pankin yritys- ja yhteisötunnus on 0134703-0. Pankin tilikausi on kalenterivuosi.

Pankin kotipaikka on Lieto, käynti- ja postiosoite on Hyvättyläntie 4, 21420 Lieto sekä puhelinnumero (02) 4775 700. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

Pankki harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain ja säästöpankkilain mukaista luottolaitostoimintaa, siten kuin pankin sääntöjen 2 §:ssä säädetään.

Pankin yhdessä muiden säästöpankkien kanssa omistaman atk-palveluyhtiön, Oy Samlink Ab:n, kanssa on sovittu keskeisten atk-palvelujen tuottamisesta Liedon Säästöpankille. Pankki on Säästöpankkiliiton jäsenpankki ja pankin keskusrahallaitoksena toimii Aktia Säästöpankki Oyj.

Liedon Säästöpankki kuuluu säästöpankkien vapaaehtoiseen vakuusrahastoon, jonka tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Säästöpankkia valvoo ja tarkastaa Säästöpankkitarastus.

Liedon Säästöpankki on myös julkisen valvonnan alainen luottolaitos, jota Suomen Pankin yhteydessä toimiva Rahoitustarkastus valvoo.

Pankilla on seuraavat tytäryhtiöt: Kiinteistö Oy Liedon Kauppapiha ja Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus. Pankki

ei ole minkään konsernin tytär- tai osakkuusyhtiö. Pankki ei laadi konsernitilinpäätöstä. Rahoitustarkastuksen määräykseen 106.2 perustuen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Pankin tytäryhtiöillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai vapaaseen omaan pääomaan. Pankin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Liedon Säästöpankki on itsenäinen vähittäispankkitoimintaa harjoittava talletuspankki. Pankilla on 14 konttoria Liedon, Turun, Loimaan, Naantalın, Oripään, Paimion ja Raision kuntien alueella.

Pankin taseen loppusumma 31.12.2004 oli 425,9 miljoonaa euroa ja tilivuoden 2004 voitto oli 1,9 milj. euroa. Pankin vakavaraisuussuhdeluku 31.12.2004 oli 20,50 %. 30.6.2005 pankin taseen loppusumma oli 438,6 milj. euroa ja vakavaraisuussuhdeluku 20,98 %.

6.2 Hallinto

Yleistä hallinnosta

Liedon Säästöpankin hallintoa hoidetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain, säästöpankkilain sekä Liedon Säästöpankkia varten vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Hallintoa koskevia sääntöjä sisältyy myös pankin yleisiin ohjeisiin, joissa on eri hallintoelinten vastuualueiden yksityiskohtaisempi määrittely. Tytäryhtiöiden hallintoa hoidetaan kiinteistöyhtiöistä annettujen lakien mukaisesti.

Säästöpankin ylimpänä hallintoelimenä ovat isännät. Isäntien tehtävänä on käsitellä heille säästöpankkilain mukaan kuuluvat asiat ja valvoa, että pankkia hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti lain ja sääntöjen mukaisesti. Isännät vahvistavat pankin toimintaa koskevat yleiset ohjeet asioissa, jotka ovat laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä. Isännät nimittävät pankin hallituksen ja vahvistavat hallituksen päätösten kirjaamista koskevat ohjeet. Liedon Säästöpankin isännistössä on 49 jäsentä. Pankin sääntöjen mukaan heitä on oltava vähintään 30 ja enintään 51. Isännistön puheenjohtajana toimii rehtori Keijo Virtanen ja varapuheenjohtajana lehtori Tuula Niittyvaara.

Säästöpankin hallituksen tehtävänä on edustaa säästöpankkia ja johtaa pankin toimintaa lain, sääntöjen ja isäntien antamien ohjeiden mukaisesti. Liedon Säästöpankin hallituksessa on kuusi jäsentä. Pankin sääntöjen mukaan heitä on oltava vähintään viisi ja enintään kuusi. Hallituksen puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja Matti Lautamäki ja varapuheenjohtajana maanviljelijä Matti Säteri.

Hallituksen valitsema toimitusjohtaja huolehtii pankin juoksevasta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Pankin toimitusjohtajana toimii taloustieteiden maisteri Jussi Hakala. Hallituksen nimittämä pankin johtoryhmä osallistuu pankin juoksevaa liiketoimintaa koskevaan päätöksentekoon hallituksen johtoryhmälle vahvistaman toimintaohjeen mukaisesti. Pankin johtoryhmään kuuluu toimitusjohtajan lisäksi neljä pankinjohtajaa: dipl.ekonomi Tuukka Heinonen (toimitusjohtajan varamies), yo-merkonomi Jouni Peltomaa, ekonomi Jukka Taimisto sekä maa- ja metsätal.tieteiden maisteri Esko Tuuppa.

Osana pankin sisäistä valvontaa, on pankin hallitus asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot. Pankin sisäisenä tarkastajana toimii KHT Ari Pakari Tilintarkastus Pakari Oy:stä.

Pankin hallinto-, johto- ja valvontaelimiin kuuluvien henkilöiden yksityisten etujen ja/tai muiden tehtävien ja niiden tehtävien välillä, joita heillä on Liedon Säästöpankissa, ei ole eturistiriitoja.

Isännät

Liedon Säästöpankin isännistön jäsenet:

Virtanen Keijo, rehtori, isäntien puheenjohtaja	Niittyvaara Tuula, lehtori, isäntien varapuheenjohtaja
Aaltonen Ari, puutarhuri	Ahtinen Tapani, maanviljelijä
Ahto Merja, työterveyslääkäri	Alakylä Eija, lastenhoitaja
Alilonttinen Kalervo, yrittäjä	Artukka Liisa, yrittäjä
Blomroos Ari, rakennustarkastaja	Dahl Helena, luokanopettaja
Hopeala Arto, yrittäjä	Hyssälä Markku, maanviljelijä
Hörkkö Kristiina, maaseutuyrittäjä	Järvi Sakari, autoteknikko
Katajisto Merja, kauppias	Kesäläinen Anne-Maj, johdon sihteeri
Kivistö Lasse, rakennusmestari	Kolehmainen Hanna, arkasteluohjaaja
Kummala Pertti, toimitusjohtaja	Laine Esko, kirkkoherra
Lappalainen Kaija, laboratoriomestari	Lempiäinen Raimo, toimitusjohtaja
Liukas Hannu, rakennusmestari	Lähteenoja Taisto, maanviljelijä
Markkula Heikki, maanviljelijä	Markkula Leena, emäntä
Mecklin Tomi, maanviljelijä	Mäkiö Pasi, kuljetusyrittäjä
Niittoaho Seppo, koneistaja	Nurmi Anneli, toimistos sihteeri
Paananen Antero, sosiaalijohtaja	Palmén Teuvo, levyseppä
Pöri Kari, toimitusjohtaja	Raiko Hannu, maanviljelijä
Raitala Ilkka, maanviljelijä	Reunamo Esa, opettaja
Roine Leena, huoltamoyrittäjä	Saari Rauno, maaherra
Sainio Jari, pelastusjohtaja	Sairanen Jari, rakennusinsinööri
Skyttä Heidi, kosmetologi	Suvanto Timo, rakennusarkkitehti
Toivola Maarit, opettaja	Tiainen Petri, maanviljelijä
Tuomola Antti, maanviljelijä	Valonen Jarkko, maanviljelijä
Virtanen Markku, toimitusjohtaja	Virtanen Reijo, maaseutuasiamies
Vuorinen Jari, yrittäjä	

Hallitus

Liedon Säästöpankin hallituksen jäsenet:

Matti Lautamäki	Matti Säteri
<i>puheenjohtaja</i> , sähkötekniikko, toimitusjohtaja	<i>varapuheenjohtaja</i> , agronomi, maanviljelijä
Mikko Ojala	Jaakko Ossa
maatalousteknikko, marketpäällikkö	oikeustieteen tohtori, professori
Veli-Pekka Prinssi	Kalle Vauranoja
lääketieteen lisensiaatti, ylilääkäri	insinööri, toimitusjohtaja

Hallituksen työosoite: Liedon Säästöpankki, Hyvättyläntie 4, 21420 Lieto.

Johtoryhmä

Liedon Säästöpankin johtoryhmän jäsenet:

Jussi Hakala, toimitusjohtaja	Tuukka Heinonen, pankinjohtaja, toimitusjohtajan varamies
Jouni Peltomaa, pankinjohtaja	Jukka Taimisto, pankinjohtaja
Esko Tuuppa, pankinjohtaja	

Johtoryhmän työosoite: Liedon Säästöpankki, Hyvättyläntie 4, 21420 Lieto

6.3 Liedon Säästöpankin päätoimiala ja päämarkkinat

Liedon Säästöpankki on vähittäispankkitoimintaa harjoittava itsenäinen talletuspankki. Pankki tarjoaa rahoituspalveluja yksityishenkilöille, peruselinkeinonharjoittajille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille.

Liedon Säästöpankin suurimman asiakasryhmän muodostavat kotitalouksien henkilöasiakkaat, jotka edustavat noin 92:ää prosenttia koko asiakasmäärästä.

Pankin palveluiden pääryhmät muodostuvat seuraavista osa-alueista: säästäminen, luotonanto ja maksujenvälitys.

Pankki palvelee asiakkaitaan 14:ssä konttorissaan sekä lisäksi internetpalveluiden välityksellä.

Pankin asiakkaiden käytettävissä on muiden säästöpankkien ja paikallisosuuspankkien konttoriverkosto ympäri Suomen. Lisäksi asiakkaiden käytössä on Automatia Pankkiautomaatit Oy:n koko maan kattava, noin 1 700 Otto.-käteisautomaatin verkosto.

6.4. Liedon Säästöpankin oma pääoma

Pankin oman pääoman ja tilinpäätössiirtojen kertymä verovelalla vähennettynä oli 30.6.2005 yhteensä 41,1 milj. euroa. Pankilla ei ole pääomasijoituksia.

7. TALOUDELLISET TIEDOT

7.1 Liedon Säästöpankin tilinpäätöstiedot tilikausilta 2004 ja 2003

Liedon Säästöpankin tilinpäätökset tilikausilta 2004 ja 2003 on laadittu ja esitetty kirjanpito- ja luottolaitostoimintalin säännösten, valtionvarainministeriön luottolaitoslain tilinpäätöksestä antaman asetuksen (21.12.2000/1259) sekä Rahoitustarkastuksen määräysten 106.1 ja 106.2 mukaisesti.

Liedon Säästöpankin tilintarkastetut tilinpäätökset tilikausilta 1.1.2004-31.12.2004 ja 1.1.2003-31.12.2003 ovat tämän esitteen kohdassa 7.1 sivuilla 17- 60. Tilikausien 1.1.2004-31.12.2004 ja 1.1.2003-31.12.2003 tilintarkastuskertomukset ovat tämän esitteen kohdassa 5.4 sivuilla 12-13.

Hallituksen toimintakertomus 1.1.-31.12.2004

Toimintaympäristö

Vuosi 2004 oli pankkitoiminnan ja sen edellytysten kannalta edellisvuoden kaltainen.

Korkotaso oli ennätysalhaalla, mutta kokonaistuotannon varsin nopeasta kasvusta huolimatta yleistä taloudellista kehitystä kuitenkin leimasi epävarmuus. Se näkyi niin korkojen kuin pörssikurssienkin vaihteluna. Kansantalouden rakenneongelmat, työttömyys ja epätasainen alueellinen kehitys, eivät helpottuneet.

12 kuukauden euribor oli vuoden aikana keskimäärin 2,27 % eli hieman alempi kuin vuotta aiemmin. Vuoden mittaan korkotaso vaihteli noin 0,2 %-yksikköä keskiarvon molemmin puolin. Euroopan Keskuspankin huutokauppakorko oli koko vuoden 2,00 %. Myös säästöpankkien primekorko oli ennallaan eli 2,50 %.

Matalan korkotason vaikutukset pankkitoimintaan olivat kaksitahoiset. Toisaalta se yhdessä kaventuneiden lainamarginaalien kanssa heikensi tuloksen tekemisen edellytyksiä, mutta toisaalta matala korkotaso paransi pankkitoiminnan kasvun edellytyksiä pitämällä yllä vilkasta luottokysyntää. Pankkien luottokanta kasvoikin vuoden aikana 10,5 %. Erityisesti kotitalouksien asuntoluottojen kasvu oli nopeaa. Niiden määrä lisääntyi 15,4 %.

Talletuskehitystä puolestaan tuki osakekurssien vaihtelun ja eläkevakuutusten veromuutosten aiheuttama epävarmuus sijoittamisen markkinatilanteeseen. Pankkien talletukset kasvoivat vuoden aikana 5,3 %. Samaan aikaan rahastosäästäminen kuitenkin lisääntyi noin 35 %.

Säästöpankkien toiminta

Säästöpankkien kasvu jatkui hyvänä myös vuonna 2004. Säästöpankkien asiakasmäärä kasvoi 18 000:lla 513 000:een.

Säästöpankkien talletuskasvu oli edelleen nopeaa. Vuoden aikana talletukset kasvoivat 10,7 %. Kasvu on jo pitkään ollut selvästi nopeampaa kuin pankki-sektorilla keskimäärin. Näin oli myös vuonna 2004 ja säästöpankkien markkinaosuus parani edelleen. Markkinaosuus nousi 5,2 %:sta 5,4 %:iin. Säästöpankeissa oli vuoden lopussa talletuksia kaikkiaan 4,1 miljardia euroa.

Luottokanta puolestaan lisääntyi vuoden aikana 14,0 % eli hieman edellisvuotista vähemmän. Kasvu painottui edelleen asuntoluottoihin, jotka kasvoivat 18 %. Yritysluottojen kasvu puolestaan oli 12 % sekä maa- ja metsätalouden luottojen 8 %. Säästöpankkien luottokanta vuoden lopussa oli 3,6 miljardia euroa.

Säästöpankkien yhteenlaskettu tase oli vuoden lopussa 4,9 miljardia euroa. Tase kasvoi vuoden aikana 10,1 %.

Tulos

Säästöpankkien liikevoitto oli 43,4 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 2,3 milj. euroa parempi kuin vuosi sitten. Suhteessa toiminnan volyymiin liikevoitto kuitenkin heikkeni hieman lainamarginaalien kapenemisen takia. Keskitaseesta liikevoitto oli 0,93 %, kun se vuosi sitten oli 0,97 %.

Säästöpankkien keskeisin tuottoerä, rahoituskate, supistui edelleen. Rahoituskatetta kertyi 5 % edellisvuotista vähemmän. Sitä vastoin muiden tuottojen kehitys oli hyvä. Niiden määrä lisääntyi 22 % ja sen myötä tuottojen kokonaismääräkin kasvoi hieman. Merkittävintä tuloksen kannalta oli palkkio- ja osinkotuottojen kasvu.

Kulut pysyivät edellisvuoden tasolla. Tähän myötävaikutti henkilöstömäärän väheneminen. Säästöpankkien henkilöstömäärä väheni vuoden aikana 40:llä 1 130:een.

Luottotappioiden määrä oli edelleen vähäinen. Niitä oli 1,3 milj. euroa. Vuotta aiemmin luottotappioita oli 0,7 milj. euroa. Järjestämättömiä ja nollakorkoisia saamisista oli 14 milj. euroa kuten myös vuosi sitten.

Nopeasta luottokasvusta huolimatta vakavaraisuus oli lähes edellisvuoden tasolla. Säästöpankkiryhmän vakavaraisuus oli vuoden päättyessä 18,5 %. Se on yli kaksinkertainen lain vaatimaan vähimmäismäärään verrattuna. Säästöpankkien vakavaraisuus perustuu tuloksen kautta kertyneeseen omaan pääomaan. Ensijaista omaa pääomaa säästöpankeilla oli 16,5 % riskipainotetuista saamisista. Omia varoja säästöpankeilla oli vuoden päättyessä 500 milj. euroa eli 43 milj. euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Palveluverkko

Säästöpankkien palveluverkon kehittäminen jatkui toimintavuoden aikana niin konttoreiden kuin muidenkin jakelukanavien osalta.

Konttoriverkon osalta painopisteenä oli säästöpankkien ja Pohjolan yhteiskonttoreiden muodostaminen. Niitä oli vuoden lopussa 25. Toimipaikkojen kokonaismäärä sinänsä ei juuri muuttunut. Niitä oli vuoden lopussa kaikkiaan 213. Uusia konttoreita perustettiin vuoden aikana 3, mutta samaan aikaan lopetettiin 2 konttoria. Säästöpankeilla on konttoreita 145 kunnassa. Konttorikuntien asukasluvulla mitaten konttoriverkon valtakunnallinen kattavuus on 65 %. Säästöpankkien asiakkaiden käytettävissä ovat myös Aktia Säästöpankin ja paikallisosuuspankkien konttorit. Ne nostavat asiakkaiden käytettävissä olevan konttorimäärän 415:een ja konttoriverkon kattavuuden lähes 80 %:iin.

Säästöpankkien pikapankkiverkko yhdistyi vuoden lopulla Automatia Pankkiautomaatit Oy:n Otto-verkkoon. Säästöpankkien asiakkaiden käytössä on nyt kaikkiaan 1 723 käteisautomaattia.

Palvelu- ja maksuautomaatteja säästöpankeilla oli vuoden lopussa 120. Aktian ja paikallisosuuspankkien vastaavat mukaan lukien säästöpankkien asiakkaiden käytettävissä olevien automaattien määrä on 212.

Asiakkaiden ja säästöpankkien väliset linjayhteydet lisääntyivät edelleen tuntuvasti. Linjayhteyksiä oli vuoden lopussa kaikkiaan 151 000.

Vapaaehtoiset ja pakolliset varaukset

Kaikki säästöpankit olivat Säästöpankkien Vakuusraaston jäseniä. Rahaston varat olivat vuoden lopussa 30,4 milj. euroa. Rahastolta saatua pääomalainaa oli yhdellä säästöpankilla 170 000 euroa. Vuonna 2004 kannatusmaksua ei peritty.

Kaikki pankit kuuluvat Talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 25 000 euroon saakka. Säästöpankkien kannatusmaksut rahastolle olivat 2,4 milj. euroa.

Pankit ja pankkiiriliikkeet kuuluvat Sijoittajien Korvausrahoon, jonka tehtävänä on suojata piensijoittajia pankin tai pankkiiriliikkeen joutuessa maksukyvyttömäksi. Yksittäiselle sijoittajalle voidaan korvata rahastosta enintään 20 000 euroa.

Liedon Säästöpankin toiminta

Liiketoiminta

Vuosi 2004 oli Liedon Säästöpankin 109. toimintavuosi. Pankin taloudellinen tulos kehittyi suunnitellulla tavalla. Antolainauksen kehitys oli voimakasta ja rahasto- sekä vakuutus säästäminen lisääntyivät merkittävästi vuoden aikana.

Pankin tase kasvoi vuoden 2004 aikana 1,8 % ja tase oli vuoden lopussa 425,3 milj. euroa. Talletusten kasvu oli 5,2 milj. euroa eli 1,5 %. Pankin varainhankinta oli yhteensä 378,2 milj. euroa (373,6 milj. euroa). Varainhankintaan sisältyvät talletusten lisäksi pankin liikkeeseen laskemat debentuurilainat määrältään 28,6 milj. euroa (29,3 milj. euroa). Luotot kasvoivat 13,1 % ja olivat tilikauden päättyessä 280,5 milj. euroa. Pankki sai uusia asiakkaita vuoden aikana 2 420 ja pankin palvelua käyttävien asiakkaiden määrä on yli 47 800.

Pankin tuloskehitys oli vuoden aikana edellisvuotta parempi. Tämä johtui antolainauksen voimakkaasta kasvusta, eräiden kiinteäkorkoisten talletustililajien korkotason saattamisesta markkinakorkotason edellyttämälle tasolle sekä vuoden 2004 alusta käyttöön otetusta uudesta etuasiakkuushinnoittelujärjestelmästä. Liikevoittoa kertyi tilikauden aikana 4,6 milj. euroa (3,7 milj. euroa).

Pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastot sekä Suomi-yhtiöiden vakuutus tuotteet. Lisäksi pankki tekee markkinointiyhteistyötä Vakuutusyhtiö Pohjolan ja Työeläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa.

Rahasto- ja vakuutussäästäminen lisääntyi tilikauden aikana voimakkaasti. Taseessa olevan varainhankinnan lisäksi asiakkailta oli Liedon Säästöpankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä vuoden päättyessä 25,4 milj. euroa, mikä on 11,7 milj. euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Näin ollen asiakasvarojen kokonaismäärä oli vuoden päättyessä 403,6 milj. euroa, jossa on kasvua edellisestä vuodesta 16,2 milj. euroa, 4,2 %.

Pankin palveluverkostossa toteutettiin vuoden 2004 aikana Loimaan konttorin muutostyö, jossa tilat uusittiin vastaamaan nykyisiä hyvälle palvelulle asetettuja tavoitteita. Samalla Vakuutusyhtiö Pohjolan asiakaspalvelukonttori siirtyi pankin kanssa samaan liiketilaan.

Pankilla oli tilikauden päättyessä 14 konttoria, 1 palvelupiste, 6 laskunmaksuautomaattia sekä 8 palvelupäätettä laskujen maksamiseen. Pankin asiakkaiden itsepalveluna hoitamien peruspalvelutapahtumien määrä kaikista peruspalvelutapahtumista nousi 84 %:sta 88,5 %:iin. Pankin internet-asiakkaiden määrä nousi vuoden aikana neljänneksellä lähes 10 800:een.

Heinäkuun alussa allekirjoitettiin sopimus, jonka perusteella kaikki Suomessa käteisautomaattipalveluja tarjoavat pankit keskittivät kyseiset palvelunsa Otto-käteisautomaattiverkkoon. Yhteistyö mahdollistaa käteisautomaattien kehitystarpeiden tehokkaan toteuttamisen ja samalla saavutetaan kustannussäästöjä päällekkäisten automaattiverkkojen poistuksessa.

Tulos

Liedon Säästöpankin liikevoitto oli 4,6 milj. euroa (3,7 milj. euroa). Liikevoitto kasvoi 22,9 % edelliseen tilikauteen verrattuna. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 1,1 % (0,9 %).

Pankin keskeiset tuloslaskelman erät ovat kehittyneet edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	1-12/2004	1-12/2003	Muutos %
Rahoituskate	9 753	9 719	0,3
Muut tuotot	4 285	3 513	22,0
Tuotot yhteensä	14 038	13 232	6,1
Henkilöstökulut	-3 689	-3 697	-0,2
Muut hallinnon kulut	-2 907	-2 948	-1,4
Muut kulut	-2 848	-2 856	-0,3
Luottotappiot	-36	-23	56,5
Liikevoitto	4 558	3 708	22,9
Tilikauden tulos	1 882	1 533	22,8
Kulujen suhde tuottoihin	0,67	0,72	

Rahoituskate kasvoi 0,3 % ja oli 9,8 milj. euroa. Korotuotot vähenivät edellisvuoteen verrattuna 1 milj. euroa eli 6,5 %. Korkokulujen väheneminen edellisvuoteen verrattuna oli 1,1 milj. euroa eli 17 %. Korkokulujen määrä oli 5,3 milj. euroa.

Muut tuotot kasvoivat 0,8 milj. euroa ja olivat kokonaismäärältään 4,3 milj. euroa. Saadut osingot nousivat 0,4 milj. euroon. Palkkiotuotot, 2,9 milj. euroa, kasvoivat 23,4 %:lla edellisestä vuodesta. Palkkiotuottojen kasvuun vaikuttivat erityisesti antolainauksen kasvu, rahasto- ja vakuutussäästämisen lisääntyminen sekä uuden etuasiakkuushinnoittelun käyttöönotto. Arvopaperikaupan nettotuotot vähenivät edellisestä vuodesta 0,1 milj. euroon edellisvuoden 0,2 milj. eurosta. Liiketoiminnan muut tuotot lisääntyivät 8,5 %:lla 0,9 milj. euroon.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja sosiaalikuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3,7 milj. euroa, mikä on edellisen vuoden tasoa. Pankissa työskenteli vuoden päättyessä 92 henkilöä. Henkilömäärä oli viisi henkilöä pienempi kuin vuotta aiemmin.

Hallintokulut ilman henkilöstökuluja vähenivät 1,4 % 2,9 milj. euroon. Palkkiokulut olivat edellisvuoden tasolla. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 0,6 milj. euroa (0,5 milj. euroa). Liiketoiminnan muut kulut pienenevät 2,6 % 1,8 milj. euroon.

Luotto- ja takaustappioiden kokonaismäärä oli vähäiset 36 000 euroa.

Tase

Talletukset

Liedon Säästöpankin tase kasvoi tilikauden aikana 7,5 milj. euroa ja oli vuoden lopussa 425,3 milj. euroa. Talletuskasvu oli vuoden aikana 5,2 milj. euroa eli 1,5 prosenttia. Yleisön talletuksia oli vuoden lopussa 349,6 milj. euroa.

Käyttelytileillä olevien varojen määrä kasvoi vuoden aikana 9,2 milj. euroa eli 8,5 % ja niitä oli vuoden päättyessä 117,5 milj. euroa. Säästämistileillä olevat varat vähenivät vuoden aikana 10,2 milj. euroa eli 7,7 %. Tämä johtui rahasto- ja vakuutussäästämissen kasvusta sekä eräiden kiinteäkorkkoisten talletustililajien korkotasoon vuoden 2003 lopulla tehdystä tarkistuksesta. Säästämistileillä oli vuoden vaihteessa varoja yhteensä 122,8 milj. euroa. Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 6,0 milj. euroa eli 5,8 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 109,3 milj. euroa.

Muu vieras pääoma ja sitoumukset

Tilinpäätöksessä pankin vieras pääoma oli yhteensä 388,9 milj. euroa, josta talletusten osuus oli 89,9 %. Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana kaksi vastuudebentuurilainaa, joita merkittiin 7,2 milj. euron edestä. Kokonaisuudessaan tilikauden päättyessä pankilla oli edellä mainittuja lainoja yhteensä 28,6 milj. euroa (29,3 milj. euroa).

Velat luottolaitoksille olivat 0,2 milj. euroa (0,3 milj. euroa). Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäättövaiheen siirtyvistä eristä.

Pankkitakausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 14,2 milj. euroa, mikä on 1,5 milj. euroa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Luotonanto

Liedon Säästöpankin luottokanta oli tilikauden lopussa 280,5 milj. euroa (247,9 milj. euroa). Luottojen nettolisäys oli 32,6 milj. euroa eli 13,1 %. Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 123,8 milj. euroa. Luotonantoon sisältyvien valtion varoista välitettyjen luottojen määrä oli 2,0 milj. euroa (2,1 milj. euroa).

Kotitalouksien asuntoluottojen määrä lisääntyi tilikauden aikana 27,5 milj. eurolla 192,0 milj. euroon, 16,7 %. Kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien luotot olivat vuoden päättyessä 248,3 milj. euroa (217,4 milj. euroa), mikä vastasi 88,5 % (87,7 %) pankin koko luottokannasta.

Järjestämättömien ja nollakorkkoisten saamisten määrä oli vuoden lopussa 0,8 milj. euroa eli 1,6 milj. euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömien ja nollakorkkoisten saamisten yhteismäärä oli 0,25 % (0,85 %) koko luotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Kiinteistöt

Pankin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöksessä 9,6 milj. euroa (9,2 milj. euroa). Muussa kuin omassa käytössä olevaan kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma kasvoi verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 6,3 milj. euroa, mikä on 1,5 % pankin taseen loppusummasta.

Tilikauden aikana kiinteistöjä peruskorjattiin 0,1 milj. eurolla ja kiinteistöyhteisöjen osakkeita hankittiin 0,2 milj. eurolla.

Muu sijoitustoiminta

Muuhun kuin luotonantoon sijoitetut varat olivat sijoitettuna lähinnä talletuksiin muihin luottolaitoksiin, saamistodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin. Pankin sijoitukset saamistodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin olivat tilikauden päättyessä 84,8 milj. euroa, mikä on 29,2 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Talletukset muihin luottolaitoksiin olivat 31,3 milj. euroa. Määrä oli 11,1 milj. euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Pankki lisäsi tilikauden aikana sijoituksiaan osakkeisiin merkitsemällä Sp-Rahastoyhtiön osakkeita. Julkisesti noteerattuihin osakkeisiin ja osuuksiin oli tilikauden päättyessä sijoitettu 3,3 milj. euroa (2,8 milj. euroa).

Oma pääoma ja varaukset

Oma pääoma lisääntyi 24,1 milj. euroon. Vuonna 2004 luottotappiovarausta kasvatettiin elinkeinoverolain sallima enimmäismäärä, 1,9 milj. euroa (1,6 milj. euroa), minkä jälkeen varauksen määrä oli 4,3 % saamisista, 13,8 milj. euroa (11,9 milj. euroa). Varauksesta on 1,4 milj. euroa siirretty vararahastoon.

Vakavaraisuus

Liedon Säästöpankin vakavaraisuussuhde nousi vuoden aikana 0,5 prosenttiyksikköä 20,50 prosenttiin. Pankin vakavaraisuuteen vaikuttavat erät ja vakavaraisuussuhde ovat muuttuneet vuoden aikana seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2004	31.12.2003
Ensisijaiset omat varat	32 942	29 473
Toissijaiset omat varat	16 471	14 736
Yhteensä	49 413	44 209
Riskipainotetut saamiset ja sijoitukset	241 079	221 175
Vakavaraisuussuhde	20,50 %	19,99 %
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin	13,66 %	13,33 %

Vakavaraisuussuhteen kehitys viideltä viimeiseltä vuodelta on ollut seuraava:

2004	2003	2002	2001	2000
20,50	19,99	21,44	21,58	20,53

Pankin vakavaraisuus ylittää 30,1 milj. eurolla luottolaitoslain 8 %:n minimivaatimustason.

Konsernitilinpäätös

Liedon Säästöpankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 70,2 %:sti omistama Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus sekä 79,3 %:sti omistama Kiinteistö Oy Liedon Kauppapiha. Pankki ei laadi konsernitilinpäätöstä, koska tytäryhtiöiden tase jää alle yhden prosentin pankin taseen loppusummasta. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskikantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, kiinteistö- ja muut sijoitusriskit sekä strategiset ja toimintariskit.

Periaatteet

Liedon Säästöpankin riskienhallinta perustuu hallituksen pankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, liiketoiminta-alueiden toimintokohtaisiin ohjeisiin ja niihin sisältyviin toimintavaltuuksiin. Säännöllinen raportointi tukee riskien hallintaa.

Pankki kohdistaa liiketoimintansa vähittäispankki-toiminnan vähäriskiseen osaan. Liiketoiminnan laajuuteen nähden pankilla ei ole sellaisia suuria asiakaskeskittyymiä, jotka merkittävästi vaikuttaisivat pankin liiketoimintaan. Pankki ei myöskään liiketoimintastrategiaansa nojautuen tällaisia keskittyymiä ota.

Pankin ensisijainen tavoite liiketoiminnassa on kannattavuus ja vakavaraisuuden vahvistaminen. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiouhan pankki kattaa tilinpäätöksessään riittävillä luottotappio- ja muilla kulukirjauksilla.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastoista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Pankin hallitus on hyväksymissään ohjeissa luotonannosta asettanut eri päättäjätasolle selkeät rajat myönnettävien luottojen määrille.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen kotitaloudet, maaseutuyrittäjät sekä pienet yritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on sijoitettu luottoina pankin asiakkaille. Luotonannosta kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 83,3 % (82,2 %) ja maaseutuyrittäjien osuus 5,2 % (5,5 %) sekä muiden osuus 11,5 % (12,3 %).

Yritys- ja maatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaa ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukykyistä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten mm. vakuusvaatimusten täyttymiseen.

Luottokannan tilaa, mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja seurataan jatkuvasti. Pankin hallitukselle raportoidaan suuret asiakas- ja asiakaskokonaisuusvastuut ja niiden hoito. Luottokantaan sisältyvät riskit on edellä mainitun raportoinnin perusteella todettu olevan pankin vuositulotasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla. Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittävät luottolaitoslain asettaman suuren asiakasriskin rajan, joka on 10 prosenttia pankin omista varoista.

Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteetti luokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi.

Liedon Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina ja laskemalla liikkeeseen debentuurilainoja. Pankki ei hanki jälleenrahoitusta markkinarahamarkkinoilta. Talletustiliehtojen mukaan 69 % jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen kuitenkin yli 44 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on edelleen pidentää jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Vuoden 2004 aikana pankin rahoitusasema oli jatkuvasti hyvä ja vakaa.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Pankin luotoista 96,0 % on viitekorkosidonnaisia, kun taas talletuksista 12,2 % on viitekorkosidonnaisia. Pankin tavoitteena on tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen rahoituskatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2004 5,33 % (4,60 %) vuoden 2004 rahoituskatteesta.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä.

Kiinteistösijoitukset eivät kuulu Liedon Säästöpankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Liedon Säästöpankin kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma oli vuoden 2004 päättyessä 9,6 milj. euroa eli 2,3 % vuoden 2004 taseen loppusummasta. Omassa käytössä oleviin tiloihin oli sitoutunut 3,3 milj. euroa ja muussa käytössä oleviin tiloihin 6,3 milj. euroa. Muussa kuin omassa käytössä olevien tilojen vuokrausaste on vuoden aikana ollut lähes 100 % ja niiden tuotto oli vuoden päättyessä noin 8 %.

Pankin kiinteistöomaisuuteen ei sisälly arvonnokortuksia eikä omaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentumistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta Liedon Säästöpankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöomaisuudesta käyvät ilmi liitetiedosta 24.

Muut sijoitusriskit/ Osakeriskit

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien

osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Tavoitteena osakesijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankin sijoitukset julkisesti noteerattaviin osakkeisiin ja osuuksiin on määritelty hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa. Tilinpäätöshetkellä näitä sijoituksia oli yhteensä 3,3 milj. euroa ja ne olivat pääasiassa useisiin sijoitusrahastoihin tehtyjä sijoituksia.

Strategiset ja toimintariskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammatitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti hyödyntämällä ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Toimintariskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin toiminnallisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakiouotoiset, viranomaisten hyväksymät sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on pyritty varautumaan jatkuvuussuunnittelulla.

Sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua. Sisäinen valvonta kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun sekä tuloksiin ja sen tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri ta-

soille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Osana sisäistä valvontaa, on hallitus asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteen.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot vuosittain.

Vapaaehtoiset ja pakolliset rahastot

Liedon Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien Vakuusrahastoon. Vakuusrahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto on velaton. Rahasto ei ole tehnyt vuoden aikana tukipäättöksiä. Rahastolla on varoja 30,4 miljoonaa euroa (29,6 milj. euroa). Vapaaehtoisessa vakuusrahastossa pankki ei kuulu sellaiseen yhteisvastuujärjestelyyn, jossa se vastaisi toisen pankin veloista tai sitoumuksista.

Lisäksi kaikki pankit kuuluvat Talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 25 000 euroon saakka. Pankin kannatusmaksu rahastolle oli 0,2 milj. euroa. Liedon Säästöpankki kuuluu myös Sijoittajien Korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Hallinto ja henkilöstö

Hallinto

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 21.10.2004 ja valitsivat 6 tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Liedon Säästöpankin isäntiin kuului tilikauden aikana 49 isäntää. Isäntien puheenjohtajana toimi rehtori Keijo Virtanen ja varapuheenjohtajana lehtori Tuula Niittyvaara. Kevätkokouksessa 12.3.2004 isännät vahvistivat vuoden 2003 tilinpäätöksen ja myönsivät

vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja luottovaltuutetuille. Pankin tilikauden voitto 1 532 624,60 euroa päätettiin siirtää vapaan oman pääoman rahastoon.

Isäntien syyskokouksessa päätettiin henkilöstövalinnoista. Erovuorossa olevista isännistä valittiin uudelleen kaudeksi 2005-2007 Ari Blomroos, Kristiina Hörkkö, Sakari Järvi, Esko Laine, Kaija Lappalainen, Raimo Lempiäinen, Hannu Liukas, Seppo Niittoaho, Antero Paananen, Hannu Raiko, Ilkka Raitala, Maarit Toivola, Markku Virtanen ja Reijo Virtanen. Uusiksi isänniksi samaksi kaudeksi valittiin yrittäjä Kalervo Alilontinen, toimitusjohtaja Kari Pöri sekä yrittäjä Jari Vuorinen. Mauri Ahtisen tilalle kaudeksi 2005-2006 valittiin Tapani Ahtinen. Mauri Ahtinen ja Seppo Tarmi valittiin kunniaisänniksi. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Keijo Virtanen ja varapuheenjohtajana Tuula Niittyvaara. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan edelleen KHT Juha-Pekka Mylén ja varatilintarkastajaksi samoin edelleen KHT Petri Kettunen. Syyskokouksessa päätettiin lisäksi peruspääoman korottamisesta ja sääntöjen muuttamisesta.

Liedon Säästöpankin hallitukseen kuuluu kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Matti Lautamäki ja varapuheenjohtajana Matti Säteri sekä toimitusjohtajana Jussi Hakala. Hallitus kokoontui vuoden aikana 14 kertaa.

Pankin tilintarkastajana on toiminut KHT Juha-Pekka Mylén ja varatilintarkastajana KHT Petri Kettunen. Säästöpankkitarkastus suoritti pankissa tarkastuksen 29.-30.11.2004. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut KHT Ari Pakari Tilintarkastus Pakari Oy:stä.

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamaan Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin ja Paikallisuuspankkiliitto ry:n omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Rahahuollossa pankki käyttää Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Pankki ostaa lisäksi Otto.-käteisautomaattipalvelut Automatia Pankkiautomaatit Oy:ltä.

Henkilöstö

Pankin pankkityössä olevan henkilökunnan määrä oli vuoden päättyessä 90 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 85 (87) ja osa-aikaisia 5 (8). Muun henkilökunnan määrä oli kaksi.

Henkilökunnan ammatilliseen kehittämiseen käytettiin noin 500 koulutuspäivää. Koulutukset painottivat entiseen tapaan asiakaspalvelutilanteiden hallintaan. Lisäksi annettiin kaikille toimihenkilöille koulutusta vuoden 2004 aikana uusittujen työasemien uusien toimisto-ohjelmistojen käytössä. Esimiehille annettiin koulutusta esimiestaitojen kehittämisessä sekä henkilökunnan valmentamisessa onnistuneisiin työsuorituksiin.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Arvio liiketoiminnan kehityksestä vuonna 2005

Liedon Säästöpankin toiminnallisen tuloksen arvioidaan vuonna 2005 olevan vuoden 2004 liikutuloksen tasolla tai hieman sitä parempi. Tulokseen vaikuttaa kuitenkin vallitseva markkinakorkotaso.

Pankin antolainauksen arvioidaan kasvavan varainhankintaa nopeammin ja likviditeetin pysyvän edelleen hyvällä tasolla. Vakavaraisuuden ennakoidaan olevan vähintään vuoden 2004 lopun tasolla.

Säännösmuutokset vuonna 2005

Pankkien tilinpäätösten laatimista koskeva säännös, kuten luottolaitoslaki, muuttuu 1.1.2005. Muutoksen myötä pankeille tulee mahdollisuus laatia tilinpäätöksensä IFRS -standardeja noudattaen. Luottolaitoslain muutos kuitenkin edellyttää, että pankki esittää rahoitusvälineet käyvästä arvostaan IFRS -standardeja vastaavalla tavalla, vaikka pankki ei muuten sovelle IFRS -standardeja.

Liedon Säästöpankki ei siirry laatimaan tilinpäätöstään IFRS -standardeja noudattaen muutoin kuin luottolaitoslain edellyttämässä laajuudessa.

Tehtyjen selvitysten perusteella säännöstössä tapahtuvilla muutoksilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta pankin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2004 eur	1.1. - 31.12.2003 eur
Korkotuotot	15 087 405,61	16 142 424,02
Korkokulut	-5 334 546,01	-6 423 331,26
RAHOITUSKATE	9 752 859,60	9 719 092,76
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	369 423,02	111 640,40
Muista yrityksistä	369 423,02	111 640,40
Palkkiotuotot	2 923 862,23	2 369 019,06
Palkkiokulut	-444 917,38	-422 100,30
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	115 028,66	223 207,26
Arvopaperikaupan nettotuotot	110 680,36	220 055,76
Valuuttatoiminnan nettotuotot	4 348,30	3 151,50
Liiketoiminnan muut tuotot	877 215,69	808 516,06
Hallintokulut	-6 595 904,37	-6 644 490,10
Henkilöstökulut	-3 688 633,58	-3 696 856,52
Palkat ja palkkiot	-2 960 504,91	-2 996 537,22
Henkilösivukulut	-728 128,67	-700 319,30
Eläkekulut	-562 707,10	-538 011,63
Muut henkilösivukulut	-165 421,57	-162 307,67
Muut hallintokulut	-2 907 270,79	-2 947 633,58
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-556 606,22	-538 698,59
Suunnitelman mukaiset poistot	-556 606,22	-538 698,59
Liiketoiminnan muut kulut	-1 846 564,96	-1 895 082,53
Luotto- ja takaustappiot	-36 057,39	-22 829,17
LIIKEVOITTO	4 558 338,88	3 708 274,85
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	4 558 338,88	3 708 274,85
Tilinpäätössiirrot	-1 865 942,81	-1 528 258,75
Tuloverot	-810 615,17	-647 391,50
Tilikauden verot	-810 615,17	-647 391,50
TILIKAUDEN VOITTO	1 881 780,90	1 532 624,60
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET	31.12.2004 eur	31.12.2003 eur
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset ja pantit	2 108 311,59	1 683 602,01
Muut	1 713 799,60	1 604 708,72
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		
Muut	10 426 378,25	12 498 192,24

Tase

VASTAAVAA	31.12.2004 eur	31.12.2003 eur
Käteiset varat	1 960 508,87	3 592 059,47
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	31 457 735,16	63 928 796,13
Saamiset luottolaitoksilta	31 250 414,12	20 108 048,36
Vaadittaessa maksettavat	1 900 313,54	3 787 967,78
Muut	29 350 100,58	16 320 080,58
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	287 457 436,60	254 565 822,24
Saamistodistukset	53 312 721,84	55 797 540,17
Julkisyhteisöiltä	884 026,70	168 444,54
Muilta	52 428 695,14	55 629 095,63
Osakkeet ja osuudet	6 788 576,20	6 160 726,14
Aineettomat hyödykkeet	244 421,91	151 546,12
Aineelliset hyödykkeet	9 621 833,37	9 632 659,04
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	8 518 582,51	8 329 436,95
Muut aineelliset hyödykkeet	1 103 250,86	1 303 222,09
Muut varat	117 236,34	69 997,02
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3 050 438,46	3 742 754,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	425 261 322,87	417 749 949,31
VASTATTAVAA	31.12.2004 eur	31.12.2003 eur
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	223 078,24	267 257,71
Luottolaitoksille	223 078,24	267 257,71
Vaadittaessa maksettavat	223 078,24	267 257,71
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	351 584 517,36	346 468 114,58
Talletukset	349 563 180,00	344 335 242,65
Vaadittaessa maksettavat	240 226 234,90	240 985 752,79
Muut	109 336 945,10	103 349 489,86
Muut velat	2 021 337,36	2 132 871,93
Muut velat	5 958 165,04	6 739 910,54
Siirtovelat ja saadut ennakot	2 471 860,79	2 361 983,65
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	28 631 000,00	29 252 400,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	388 868 621,43	385 089 666,48
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	12 333 809,22	10 467 866,41
Vapaaehtoiset varaukset	12 333 809,22	10 467 866,41
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 000,00	336,37
Muut sidotut rahastot	5 133 707,71	5 134 371,34
Vararahasto	5 133 707,71	5 134 371,34
Vapaat rahastot	17 042 403,61	15 525 084,11
Muut rahastot	17 042 403,61	15 525 084,11
Tilikauden voitto	1 881 780,90	1 532 624,60
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	24 058 892,22	22 192 416,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	425 261 322,87	417 749 949,31

Tilinpäätöksen liitetiedot

(numerointi noudattaa Rahoitustarkastuksen määräystä 106.1)

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä
- 2 Leasingtoiminnan nettotuotot eriteltyinä
- 3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltyinä
- 4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät
- 5 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut eriteltyinä
- 6 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- 7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset
- 8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
- 9 Tilinpäätössiirrot eriteltyinä
- 10 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista
- 11 Erittely yhdistellyistä eristä
- 12 Tuotot markkina-alueittain ja toimialoittain

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien saamistodistusten erittely
- 14 Saamiset luottolaitoksilta
- 15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset ja niiden peruutukset
- 16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain
- 17 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehtyttämiseksi hankitun omaisuuden kirjanpitoarvo
- 18 Saamiset, joilla huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla
- 19 Leasingkohteet
- 20 Saamistodistukset
- 21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain
- 22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset
- 23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä
- 24 Kiinteistöomistukset
- 25 Luottolaitoksen hallussa olevat omat osakkeet
- 26 Muut varat eriteltyinä
- 27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä
- 28 Erittely yhdistellyistä vastaavien eristä
- 29 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus
- 30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 31 Muut velat eriteltyinä
- 32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä
- 33 Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä
- 34 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana
- 36 Erilajiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet
- 37 Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvien jakokelvottomien erien määrä
- 38 Osakeannit, optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut tilikauden aikana
- 39 Osakkaiden omistus
- 40 Pääomasijoitukset ja pääomalainat
- 41 Erittely yhdistellyistä vastattavien eristä
- 42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakautuma tase-erittäin
- 43 Omaisuus- ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 44 Tuloverot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 45 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus
- 46 Eläkevastuut
- 47 Leasingvastuut
- 48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä
- 49 Johdannaissopimukset
- 50 Omaisuuden myynnistä asiakkaan lukuun syntyvien myyntisaamisten ja omaisuuden ostamisesta asiakkaan lukuun syntyvien ostovelkojen yhteenlasketut määrät
- 51 Tiedot muista luottolaitoksen antamista vastuusitoumuksista ja vastuista

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 52 Tietoja henkilöstöstä sekä hallinto- ja valvontaelimien jäsenistä

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

- 53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä

MUUT LIITETIEDOT

- 54 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta
- 55 Osuuspankin ja muun osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen maksamatta olevien osuusmaksujen yhteenlaskettu määrä

KONSERNIIN KUULUVAA LUOTTOLAITOSTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 56 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Seuraavissa liitetiedoissa ei ole ilmoitettavaa:

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 2 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
- 10 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista
- 11 Erittely yhdistellyistä eristä

Tasetta koskevat liitetiedot

- 14 Saamiset luottolaitoksilta
- 17 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehtyttämiseksi hankitun omaisuuden kirjanpitoarvo
- 19 Leasingkohteet
- 25 Luottolaitoksen hallussa olevat omat osakkeet
- 28 Erittely yhdistellyistä vastaavien eristä
- 30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 33 Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä
- 36 Erilajiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet
- 37 Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvien jakokelvottomien erien määrä
- 38 Osakeannit, optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut tilikauden aikana
- 39 Osakkaiden omistus
- 40 Pääomasijoitukset ja pääomalainat
- 41 Erittely yhdistellyistä vastattavien eristä

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä johdannaissopimuksia koskevat liitetiedot

- 45 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus
- 49 Johdannaissopimukset
- 50 Omaisuuden myynnistä asiakkaan lukuun syntyvien myyntisaamisten ja omaisuuden ostamisesta asiakkaan lukuun syntyvien ostovelkojen yhteenlasketut määrät
- 51 Tiedot muista luottolaitoksen antamista vastuusitoumuksista ja vastuista

Muut liitetiedot

- 55 Osuuspankin tai osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen maksamatta olevien osuusmaksujen yhteenlaskettu määrä
- 56 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Pankin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä antaman asetuksen (21.12.2000/1259) sekä Rahoitustarkastuksen määräysten 106.1 ja 106.2 mukaisesti.

Konsernitilinpäätös

Pankki ei laadi konsernitilinpäätöstä. Rahoitustarkastuksen määräykseen perustuen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai vapaaseen omaan pääomaan. Pankin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tiedot konsernitilinpäätöksen yhdistelemättömistä tytär- ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 53.

Vaihtuvat ja pysyvät vastaavat

Saamistodistukset on jaoteltu pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyviä ja vaihtuvia vastaavia sisältyy sekä taseeseen ”Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset” että ”Saamistodistukset”.

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset, jotka Suomen Pankki hyväksyy keskuspankkirahoituksen vakuudeksi riippumatta siitä, onko pankki itse oikeutettu keskuspankkirahoitukseen. Muut saamistodistukset kirjataan erään ”Saamistodistukset”.

Pysyviin vastaaviin on kirjattu eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset, tytär-, osakkuus- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet sekä muut osakkeet ja osuudet, joiden omistus on pankille tarpeellista palvelujen hankkimiseksi.

Muut saamistodistukset ja osakkeet sekä osuudet on kirjattu vaihtuviin vastaaviin. Pankilla ei ole luottolaitos-toiminnasta annetun lain 5a §:ssä tarkoitettua kaupintavarastoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty kirjanpitoarvoa tai sitä alemmaa arvioitua luovutushintaa. Saamistodistusten todennäköisenä luovutushintana on pidetty saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden myyntivoitot ja -tappiot sekä niiden arvonalentumiset ja arvonalentumisen peruuntumiset on kirjattu arvopaperikaupan nettotuottoihin. Saamistodistusten hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Pysyviin vastaaviin kirjatut arvopaperit on arvostettu hankintamenoon. Mikäli arvopaperin todennäköinen luovutushinta on tilikauden päättyessä hankintamenoa pysyvästi alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi. Saamistodistusten hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Saamiset ja velat

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen sen määräisenä, mikä niistä on hankittaessa maksettu tai saatu. Saamisen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkotuottoihin. Velasta saadun määrän ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkokuluihin. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi. Jos saamisen todennäköinen arvo on alempi kuin kirjanpitoarvo, saaminen on merkitty taseeseen todennäköiseen arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä olevaan ja muussa kuin omassa käytössä olevaan omaisuuteen. Jaosta on erittely liitetiedossa 24.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetty hankintameno määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumispoistona kuluksi. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankin keskeiset kiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti pääosin tuottoarvomenetelmää käyttäen. Arviot perustuvat kiinteistökohteesta saadun tai saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Pankin kiinteistökohteisiin ei sisälly arvonorotuksia.

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 25 tai 40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-8 vuotta. Muut pitkävaikutteiset menot poistetaan 5 vuoden aikana.

Pankin omistamiin osakehuoneistoihin tehdyt perusparannusmenot on aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin ja poistetaan viiden vuoden aikana.

Luotto- ja takaustappiot

Luotto- ja takaustappioihin on kirjattu toteutuneet luottotappiot ja kohdistetut luottotappiovaraukset.

Kohdistettu luottotappiovaraus on tehty siltä osin, kun on käynyt todennäköiseksi, ettei saamisen pääomasta saada suoritusta ja saamisen vakuus ei riitä kattamaan sen määrää. Luottotappiota kirjattaessa saamisen vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan.

Luottotappioiden vähennykseksi on kirjattu takaisin saadut, toteutuneena luottotappiona aikaisemmin kirjatut erät sekä kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset.

Järjestämättömät saamiset

Saamisen koko pääoma on kirjattu järjestämättömäksi, kun saatavan korko, pääoma tai sen osa on ollut erään-tyneenä tai suorittamatta 90 päivää. Saamiset konkurssiin asetetuilta yrityksiltä on merkitty järjestämättömäksi viimeistään konkurssiin asettamispäivänä. Pankkitakaus on merkitty järjestämättömäksi, kun pankki on suorittanut siitä maksun. Tilinpäätöksessä järjestämättömien saamisten maksamattomia korkoja ei ole tuloutettu.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Satunnaiset erät ja pakolliset varaukset

Pankki ei ole kirjannut satunnaisia eriä eikä pakollisia varauksia.

Tilinpäätössiirtojen kertymä – vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Luottotappiovarauksia on tehty lain sallima enimmäismäärä eli 0,6 % varausten pohjana olevista saamisista. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennallisia verovelkoja ja -saamia ei ole merkitty taseeseen.

Liitetiedossa 44 on tarkemmin eritelty pankin tuloverojen jakautuminen.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	2004 eur	2003 eur
1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä		
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	578 390,32	887 091,76
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10 340 739,05	10 327 792,61
Saamistodistuksista	4 165 479,30	4 926 288,94
Muut korkotuotot	2 796,94	1 250,71
Yhteensä	15 087 405,61	16 142 424,02
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	2 367,88	385,03
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	3 994 525,07	5 116 454,33
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 109 386,00	1 101 364,75
Muut korkokulut	228 267,06	205 127,15
Yhteensä	5 334 546,01	6 423 331,26
3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltyinä		
Saamistodistusten kaupan nettotuotot	90 036,30	135 928,39
Osakkeiden ja osuuksien kaupan nettotuotot	20 644,06	84 127,37
Yhteensä	110 680,36	220 055,76
4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät		2004
	Ostot	Myynnit
Saamistodistukset	50 066 407,97	247 469,00
Osakkeet ja osuudet	500 000,00	0,00
5 Liiketoiminnan muut tuotot ja muut kulut eriteltyinä	2004	2003
Muut tuotot		
Vuokratuotot kiinteistöstä ja kiinteistöyhteisöistä	773 062,42	757 568,87
Muut tuotot	104 153,27	50 947,19
Yhteensä	877 215,69	808 516,06
Muut kulut		
Vuokrakulut	628 820,28	621 357,64
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	847 388,22	813 952,91
Muut kulut	370 356,46	459 771,98
Yhteensä	1 846 564,96	1 895 082,53
6 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineelliset hyödykkeet	512 395,70	495 802,87
Aineettomat hyödykkeet	44 210,52	42 895,72
Yhteensä	556 606,22	538 698,59
7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	43 629,83	63 864,70
- takaisin saadut ja palautetut luottotappiot	7 572,44	41 035,53
Yhteensä	36 057,39	22 829,17
Luotto- ja takaustappiot		
+ tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot	3 629,83	15 799,22
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista		
on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	3 629,83	15 799,22
- palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista	7 572,44	41 035,53
+ tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset	43 629,83	63 864,70
Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot	36 057,39	22 829,17
9 Tilinpäätössiirrot eriteltyinä		
Poistoeron muutos	0,00	-52 683,73
Muiden vapaaehtoisten varausten muutos	1 865 942,81	1 580 942,48
Yhteensä	1 865 942,81	1 528 258,75
12 Tuotot markkina-alueittain ja toimialoittain		
Toimiala: Pankkitoiminta	14 038 389,20	13 231 475,54
Tuottoihin sisältyvät: rahoituskate, osinko- ja palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot.		
Henkilöstö toimialoittain (keskimäärin)		
Toimiala: Pankkitoiminta	92	97
Pankin markkina-alueena on Suomi.		

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien saamistodistusten erittely		
Valtion velkasitoumukset	0,00	2 999 166,48
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	28 720 803,19	40 957 500,61
Pankkien sijoitustodistukset	2 736 931,97	11 982 624,08
Muut	0,00	7 989 504,96
Yhteensä	31 457 735,16	63 928 796,13

15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset ja niiden peruutukset	2004	2003
Yritykset	31 309 010,40	30 328 979,14
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 915 289,76	6 660 074,50
Julkisyhteisöt	520 913,30	69 429,70
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	446 153,26	147 015,51
Kotitaloudet	248 266 069,88	217 360 323,39
Yhteensä	287 457 436,60	254 565 822,24
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa	75 456,38	63 839,38
+ tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset	43 629,83	74 436,81
- tilikauden aikana peruutetut varaukset	0,00	47 020,59
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	37 267,42	15 799,22
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden lopussa	81 818,79	75 456,38
16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain		
	2004	2003
	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset
Yritykset	289 652,43	0,00
Kotitaloudet	434 827,05	41 612,81
Yhteensä	724 479,48	41 612,81
	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset
Yritykset	1 573 005,96	0,00
Kotitaloudet	713 917,83	0,00
Yhteensä	2 286 923,79	0,00
18 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	2004	2003
Saamistodistukset	9 754 937,68	10 410 807,18
20 Saamistodistukset		
Kirjanpitoarvo		
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset	31 242 541,68	54 864 495,12
Julkisesti noteeratut	28 226 764,72	23 098 316,72
Muut	3 015 776,96	31 766 178,40
Pysyviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset	53 527 915,32	64 861 841,18
Julkisesti noteeratut	52 924 244,39	63 934 343,20
Muut	603 670,93	927 497,98
Yhteensä	84 770 457,00	119 726 336,30
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	367 747,22	302 547,48
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	32 977,65	19 002,05
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	71 210,07	90 521,83
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	19 753,77	28 616,23
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	616 948,69	834 613,59
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	967 603,68	1 367 624,54
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten markkina-arvon ja kirjanpitoarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	918 692,24	600 035,88
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 345 193,56	1 275 919,24
Saamistodistukset ja keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset eriteltyinä		
Valtion velkasitoumukset	0,00	2 999 166,48
Yritystodistukset	0,00	8 794 882,88
Sijoitustodistukset	0,00	19 972 129,04
Vaihtovelkakirjalainat	1 500 000,00	2 223 397,54
Muut joukkovelkakirjalainat	65 843 378,06	68 700 065,52
Muut	17 427 078,94	17 036 694,84
Yhteensä	84 770 457,00	119 726 336,30
21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain		
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	3 287 196,83	2 766 552,77
Julkisesti noteeratut	3 286 597,88	2 765 953,82
Muut	598,95	598,95
Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	3 501 379,37	3 394 173,37
Muut	3 501 379,37	3 394 173,37
Yhteensä	6 788 576,20	6 160 726,14
Julkisesti noteerattujen osakkeiden ja osuuksien todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus		
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	424 818,05	235 938,42
Osakelainauksen kohteena olevia arvopapereita ei ole.		

22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset				
	Osakkeet ja osuudet	Omistus-yhteisyriitykset	Konserniin kuuluissa	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	3 394 173,37			3 394 173,37
+ tilikauden lisäys	107 206,00			107 206,00
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	3 501 379,37	0,00	0,00	3 501 379,37
Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteistöyhteisöjen osakkeet/osuudet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	93 955,70	1 819 590,84	7 457 213,29	9 370 759,83
+ tilikauden lisäys		3 500,00	344 076,73	347 576,73
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-71 133,66	-71 992,41	- 143 126,07
- kertyneet poistot tilikauden alussa		-588 428,11	-468 199,87	-1 056 627,98
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	1 681,88	13 623,23		15 305,11
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	-1 681,88	-13 623,23		-15 305,11
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	93 955,70	1 163 529,07	7 261 097,74	8 518 582,51
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet				
		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa		3 396 595,08	41 007,16	3 437 602,24
+ tilikauden lisäys		172 830,07		172 830,07
- tilikauden vähennys		-39 396,16		- 39 396,16
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden aikana		35 864,49		35 864,49
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-369 269,63		- 369 269,63
- kertyneet poistot tilikauden alussa		-2 134 380,15		-2 134 380,15
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa		1 062 243,70	41 007,16	1 103 250,86
			2004	2003
23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä			137 086,31	0,00
Kehitykset			107 335,60	151 546,12
Muut pitkävaikutteiset menot			244 421,91	151 546,12
Yhteensä				
24 Kiinteistöomistukset				
a) Taseen erään "Aineelliset hyödykkeet" kirjattu kiinteistöomaisuus eriteltyinä			Kirjanpitoarvo	Sitoutunut pääoma
Maa- ja vesialueet ja rakennukset				
Omassa käytössä			389 709,36	389 709,36
Muut			867 775,41	867 775,41
Yhteensä			1 257 484,77	1 257 484,77
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä			2 514 786,58	2 856 263,07
Muut			4 746 311,16	5 466 884,32
Yhteensä			7 261 097,74	8 323 147,39
a) Yhteensä			8 518 582,51	9 580 632,16
b-c) kohdat				
Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien suhteellinen osuus taseen loppusummasta ja kirjanpitoarvo liittävät Rahoitustarkastuksen asettamat ilmoitusvelvollisuuden rajat, jotka ovat kolme prosenttia taseen loppusummasta ja 8,4 miljoonaa euroa. Edellä olevan perusteella tietoja ei ilmoiteta.				
26 Muut varat eriteltyinä			2004	2003
Maksujenvälityssaamiset			48,30	20 940,77
Takaussaamiset			83 882,78	13 373,18
Muut			33 305,26	35 683,07
Yhteensä			117 236,34	69 997,02
27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä				
Korot			3 000 052,72	3 635 895,67
Muut			50 385,74	106 858,95
Yhteensä			3 050 438,46	3 742 754,62
29 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus				
Kaikki velat on kirjattu nimellisarvoonsa				
31 Muut velat eriteltyinä				
Maksujenvälitysvelat			5 914 460,48	6 723 576,52
Muut			43 704,56	16 334,02
Yhteensä			5 958 165,04	6 739 910,54
32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä				
Korot			1 655 421,55	1 657 579,24
Muut			816 439,24	704 404,41
Yhteensä			2 471 860,79	2 361 983,65

34 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Debentuurilainat	Velan määrä	Valuutta	Korko%	Eräpäivä	Takaisinmaksu tasalyh./kertalyh.	Vuotuinen lyhennys
Liedon Sp 00-05 I	1 000 000,00	eur	4,50	15.5.2005	tasalyhenteinen	100% pääomasta
Liedon Sp 00-05 II	1 177 000,00	eur	4,75	15.11.2005	tasalyhenteinen	100% pääomasta
Liedon Sp 01-06 I	1 582 000,00	eur	4,50	15.5.2006	tasalyhenteinen	50% pääomasta
Liedon Sp 01-06 II	2 392 400,00	eur	4,00	15.11.2006	tasalyhenteinen	50% pääomasta
Liedon Sp 02-07 I	3 519 600,00	eur	4,50	15.5.2007	tasalyhenteinen	33% pääomasta
Liedon Sp 02-07 II	3 000 000,00	eur	3,75	15.11.2007	tasalyhenteinen	33% pääomasta
Liedon Sp 03-08 I	4 000 000,00	eur	3,00	15.5.2008	tasalyhenteinen	25% pääomasta
Liedon Sp 03-08 II	4 800 000,00	eur	3,00	17.11.2008	tasalyhenteinen	25% pääomasta
Liedon Sp 04-09 I	3 767 000,00	eur	2,80	17.5.2009	tasalyhenteinen	20% pääomasta
Liedon Sp 04-09 II	3 393 000,00	eur	2,80	17.11.2009	tasalyhenteinen	20% pääomasta

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden ostaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Rahoitustarkastuksen luvalla.

Velkojen etuoikeutta koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Peruspääoma	336,37	663,63		1 000,00
Muut sidotut rahastot	5 134 371,34		663,63	5 133 707,71
Vararahasto	5 134 371,34		663,63	5 133 707,71
Vapaat rahastot	15 525 084,11	1 532 624,60	15 305,10	17 042 403,61
Muut rahastot	15 525 084,11	1 532 624,60	15 305,10	17 042 403,61
Voitto aikaisemmilta tilikausilta	1 532 624,60		1 532 624,60	
Tilikauden voitto	0,00	1 881 780,90		1 881 780,90
Oma pääoma yhteensä	22 192 416,42	3 415 069,13	1 548 593,33	24 058 892,22

42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakautuma tase-erittäin

Saamiset	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			23 966 576,91	7 491 158,25	31 457 735,16
Saamiset luottolaitoksilta	31 250 414,12				31 250 414,12
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	17 892 670,80	27 277 736,41	102 706 393,25	139 580 636,14	287 457 436,60
Saamistodistukset	2 186 239,64	6 848 623,30	37 803 769,13	6 474 089,77	53 312 721,84
Yhteensä	51 329 324,56	34 126 359,71	164 476 739,29	153 545 884,16	403 478 307,72
Velat					
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	223 078,24				223 078,24
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	279 875 061,76	33 929 079,19	35 759 039,05	2 021 337,36	351 584 517,36
Yhteensä	280 098 140,00	33 929 079,19	35 759 039,05	2 021 337,36	351 807 595,60

Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

43 Omaisuus- ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

Kaikki omaisuus- ja velkaerät ovat euromääräisiä

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2004	2003
44 Tuloverot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset		
1. Tuloverojen jakautuminen varsinaisesta toiminnasta ja satunnaisista eristä johtuviin veroihin		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	810 615,17	647 391,50
Yhteensä	810 615,17	647 391,50
2. Laskennalliset verovelat ja saamiset		
Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja eikä -saamisia. Laskelmassa on käytetty 26 %:n verokantaa 2004 ja 29 %:n verokantaa 2003.		
Vapaaehtoisista varauksista	3 206 790,40	3 035 681,26
Yhteensä	3 206 790,40	3 035 681,26

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

46 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta eikä kattamattomia eläkevastuita ole.

47 Leasingvastuut		
Vuonna 2005 maksettavien vuokrien nimellismäärä	219 464,40	
Sitä seuraavina vuosina maksettavien vuokrien yhteenlaskettu nimellismäärä	532 628,10	
Vuokraus ei tapahdu leasingehdoin.		
	2004	2003
48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä		
Takaukset	2 108 311,59	1 683 602,01
Muut kolmannen puolesta annetut sitoumukset	1 713 799,60	1 604 708,72
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joista luottolupaukset	10 426 378,25	12 498 192,24
Sitoumukset yhteensä	14 248 489,44	15 786 502,97

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

52 Tietoja henkilöstöstä sekä hallinto- ja valvontaelimien jäsenistä		
Henkilöstö keskimäärin		
Kokoaikaiset	87	89
Osa-aikaiset	5	8
Yhteensä	92	97
Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille ja heidän varajäsenilleen maksetut palkat ja palkkiot sekä tehdyt eläkesitoumukset		
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	256 198,00	246 484,48
Yhteensä	256 198,00	246 484,48

Maksetut palkat ja palkkiot eivät ole riippuvaisia pankin taloudellisesta tuloksesta.
Ei muusta henkilökunnasta poikkeavia eläkejärjestelyjä.

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille myönnetty luotot ja takaukset				
		2004		2003
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	216 595,00	31 228,00	265 068,00	31 228,00
Yhteensä	216 595,00	31 228,00	265 068,00	31 228,00

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä				
Yrityksen nimi, toimiala ja kotipaikka	Omistussuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	Tilikauden voitto
Aktia Säästöpankki Oyj, konserni *) talletuspankki, Helsinki	0,57	460 300,95	191 854 662,64	20 459 981,32
Nooa Säästöpankki Oy, **) talletuspankki, Helsinki	6,66	2 478 558,96	27 431 241,11	-2 896 629,69
Oy Samlink Ab, konserni *) tietojenkäsittely, Espoo	3,37	271 520,24	12 093 478,60	3 653 689,38
SP-Rahastoyhtiö Oy, **) sijoitusrahastotoiminta, Helsinki	8,76	268 236,50	1 328 668,21	-850 477,62
Muut yritykset yhteensä 5 kpl		22 762,70		
Yhteensä		3 501 379,35	232 708 050,56	20 366 563,39

*) Osuus emosta. Vuoden 2003 tilintarkastetut luvut.

**) Vuoden 2004 tilintarkastamattomat luvut.

Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt:

		Taseiden loppusummat
Tytär-yhtiöt		
Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus, kiinteistöjen omistus, Lieto	70,23	1 816 414,28
Kiinteistö Oy Liedon Kauppapiha, kiinteistöjen omistus, Lieto	79,26	2 919 218,57

MUUT LIITETIEDOT

54 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa asiakkailleen seuraavia omaisuudenhoitopalveluja:

Sijoituspalvelulain 3 §:n 1 mom. 1 kohdassa tarkoitettu arvopaperinvälitys, 16 §:n 5 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteiden säilytys- ja hoitopalvelu sekä tallelokeropalvelu ja 6 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteita koskeva sijoitus- ja rahoitusneuvonta. Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	2004	2003	2002	2001	2000
1. Liikevaihto, milj. euroa	19,4	19,7	20,5	20,9	18,8
2. Liikevoitto, milj. euroa	4,6	3,7	5,2	6,3	6,1
%-osuus liikevaihdosta	23,5	18,9	25,4	30,4	32,7
3. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4,6	3,7	5,2	6,3	6,1
%-osuus liikevaihdosta	23,5	18,9	25,4	30,4	32,7
4. Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,9	10,8	16,5	23,2	27,7
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,9	0,8	1,2	1,5	1,6
6. Omavaraisuusaste, %	7,8	7,1	7,1	6,8	6,0
7. Tuotto-kulu - suhde	1,5	1,4	1,6	1,8	1,8

Tunnuslukujen laskentakaavat

1. Liikevaihto	Korkotuottojen, leasingtoiminnan tuottojen, oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen sekä liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä
2. Liikevoitto tai -tappio	Tuloslaskelman liikevoitto tai -tappio
3. Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tuloslaskelman ”Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja”
4. Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Liikevoitto/ -tappio} - \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
6. Omavaraisuusaste	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
7. Tuotto-kulu - suhde	$\frac{\text{Rahoituskate} + \text{tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista} + \text{palkkiotuotot} + \text{arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{liiketoiminnan muut tuotot}}{\text{Palkkiokulut} + \text{hallintokulut} + \text{poistot} + \text{liiketoiminnan muut kulut}} \times 100$

Hallituksen esitys voiton käyttämisestä

Hallitus ehdottaa isäntien kevätkokoukselle, että tilikauden 1 881 780,90 euron voitosta siirretään 1 851 780,90 euroa vapaan pääoman rahastoon, jonka määrä nousee 18 894 184,51 euroon ja että yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan 30 000 euroa käytettäväksi säästöpankin 110 -vuotisjuhlavuoden merkeissä.

Liedossa 16. päivänä helmikuuta 2005

Liedon Säästöpankin hallitus

Matti Lautamäki

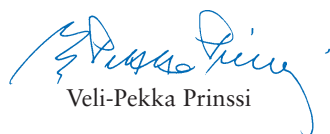
Matti Säteri

Mikko Ojala

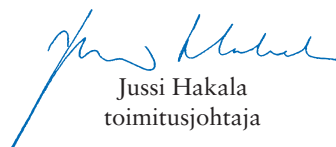
Jaakko Ossa

Veli-Pekka Prinssi

Kalle Vauranoja

Jussi Hakala
toimitusjohtaja

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.
Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Liedossa 17. päivänä helmikuuta 2005

Juha-Pekka Mylén, KHT

Tilintarkastuskertomus

Liedon Säästöpankin isännille

Olen tarkastanut Liedon Säästöpankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakeromuksen sekä tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta lainsäädännön perusteella.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpito-laissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot säästöpankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää säästöpankin hallituksen jäsenille, valtuutetuille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on lain mukainen.

Liedossa 17. päivänä helmikuuta 2005

Juha-Pekka Mylén, KHT

Hallituksen toimintakertomus 1.1.-31.12.2003

Toimintaympäristö

Toimintavuoden yleistä taloudellista kehitystä leimasivat epävarmuus, mutta myös odotukset suhdanteiden kääntymisestä nousuun pari vuotta kestäneen taantuman jälkeen. Pörssikurssit kääntyivät jo alkuvuodesta nousuun. Sitä vastoin työttömyysongelma paheni vuoden mittaan jonkin verran lukuisten yritysten ilmoittaessa henkilökuntaansa kohdistuvista saneerausista.

Korkotaso oli toimintavuoden aikana ennätyskellisen alhaalla. Keskimäärin 12 kuukauden euribor oli vuoden aikana 2,3 % eli runsaan prosenttiyksikön alempi kuin vuotta aikaisemmin. Alimmillaan se oli jopa alle 2 %. Euroopan Keskuspankki alensi huutokauppa-korkoaan vuoden alkupuolella 2,75 %:sta 2,00 %:iin. Pankkien prime-korot seurasivat markkinakorkojen ja huutokaupparon kehitystä. Sp-prime aleni vuoden aikana 3,50 %:sta 2,50 %:iin.

Matala korkotaso vaikeutti tuloksen tekemistä pankkisektorilla. Korkotason aleneminen on myös kiristänyt pankkien kilpailua. Se on näkynyt erityisesti luotonannon tuottomarginaalien kapenemisena.

Kasvun kannalta pankkitoiminnan edellytykset olivat kuitenkin varsin hyvät. Matala korkotaso vauhditti luottokysyntää talouskehitykseen liittyvästä epävarmuudesta huolimatta. Pankkien luottokanta kasvoi vuoden aikana 12,0 %. Kotitalouksien asuntoluottojen määrä lisääntyi jopa 16 %.

Sijoittamisen kannalta epävarma markkinatilanne suosi talletustoimintaa. Pankkien talletuskasvu oli vuoden aikana 5,7 %.

Säästöpankkien toiminta

Säästöpankkien kasvu jatkui hyvänä. Säästöpankit saivat 34 000 uutta asiakasta. Asiakasmäärä on nyt 479 000.

Säästöpankkien talletuskasvu nopeutui edellisvuodesta. Kasvu oli 10,3 %. Kasvu oli selvästi nopeampaa kuin pankkisektorilla keskimäärin. Näin säästöpankkien markkinaosuus jatkoi kasvuaan ja nousi vuoden aikana 4,9 %:sta 5,2 %:iin. Säästöpankkien talletukset olivat vuoden päättyessä 3,7 miljardia euroa.

Myös luottokannan kasvu nopeutui. Säästöpankkien luottokanta kasvoi vuoden aikana 15 %. Edellisvuosien tapaan luottokannan kasvu painottui asuntoluottoihin niiden kasvun ollessa 17 %. Yritysluottojen kasvu oli 12 % sekä maa- ja metsätalouden luottojen 9 %. Säästöpankkien luottokanta oli vuoden päättyessä 3,1 miljardia euroa. Säästöpankkien yhteenlaskettu tase oli vuoden lopussa 4,4 miljardia euroa. Tase kasvoi vuoden aikana 11,5 %.

Tulos

Säästöpankkien liikevoitto vuodelta 2003 oli 41,1 milj. euroa. Liikevoittoa kertyi 17,6 milj. euroa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Keskitaseesta liikevoitto oli 1,0 % oltuaan vuotta aikaisemmin 1,5 %.

Tuloksen heikkenemiseen vaikuttivat otto- ja antolainauksen keskenään erilaiset korkosidonnaisuudet, jotka korkotason alentuessa heikensivät rahoituskatetta. Rahoituskate supistui edellisvuodesta 11 %. Muiden tuottojen 14 %:n kasvu ei riittänyt kompensoimaan rahoituskatteen alentumisen vaikutusta, vaan tuottojen kokonaismäärä väheni 6 %.

Toinen säästöpankkien kokonaistulokseen alentavasti vaikuttanut tekijä oli Nooa Säästöpankin perustamiskulut, joista koko ryhmän kulujen kasvu suurimmaksi osaksi johtui. Kulujen kasvu säästöpankeissa oli kaikkiaan 8 %. Säästöpankkien henkilöstön määrä oli 1 171 ja se lisääntyi 43:lla. Lisäys johtui uuden pankin perustamisesta.

Luottotappioita säästöpankeilla oli 0,7 milj.euroa. Järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten määrä oli 14 milj. euroa.

Säästöpankkiryhmän vakavaraisuus oli vuoden päättyessä 18,9 %. Säästöpankkien vakavaraisuus perustuu pääosin tuloksen kautta kertyneeseen omaan pääomaan. Vakavaraisuus aleni edellisvuodesta jonkin verran, kun toimintavuoden liikevoitto ei aivan riittänyt 15 %:n luottokasvun vallitessa ylläpitämään sitä. Ensisijaista omaa pääomaa säästöpankeilla oli riskipainotetuista saamisista 17,2 %. Säästöpankkien omien varojen määrä oli kaikkiaan 457 milj. euroa.

Palveluverkko

Säästöpankkiryhmän palveluverkko laajeni toimintavuoden aikana merkittävästi, kun pääkaupunkiseudulla aloitti toimintansa Nooa Säästöpankki Oy. Pankin osakkaina on 32 säästöpankkia yhteensä 70 %:n osuudella, Pohjola 25 %:n osuudella ja Suomi-yhtiöt 5 %:n osuudella.

Säästöpankeille uusia konttoreita tuli toimintavuoden aikana kaikkiaan 9, joista 8 oli Nooa Säästöpankin Helsinkiin, Espooseen ja Vantaalle perustamia. Samaan aikaan säästöpankeissa lakkautettiin 4 konttoria. Säästöpankkien konttorien määrä oli vuoden päättyessä 200. Muita palvelupisteitä säästöpankeilla oli 11. Säästöpankeilla oli konttoreita 140 kunnassa, jotka kattavat 2/3 koko maan asukasluvusta.

Pikapankkeja säästöpankeilla oli 134 ja maksuautomaatteja 52 sekä konttoreiden yhteydessä internet-asiakaspäätteitä 30.

Asiakkaiden ja säästöpankkien väliset yhteydet ovat jatkuvasti yhä merkittävämpi osa palveluverkkoa. Säästöpankkien asiakkaila oli linjayhteyksiä kaikkiaan 105 000.

Säästöpankkien asiakkaiden käytettävissä ovat myös Aktia Säästöpankin ja paikallisosuuspankkien palveluverkosto sekä kaikkien pankkien automaattiyhteistyön ansiosta Automatia Pankkiautomaatit Oy:n nostoautomaatit. Nämä mukaan lukien säästöpankkien asiakkaiden käytettävissä on 408 konttoria, 1 995 pikapankkia ja 132 laskunmaksuautomaattia.

Säästöpankit, Pohjola ja Suomi-yhtiöt käynnistivät vuonna 2003 monipuolisen ja laaja-alaisen itsenäisten osapuolten yhteistyön pankki- ja vakuutustoiminnan alueilla. Osapuolet aloittivat Pohjolan vahinkovakuutus- ja rahastotuotteiden sekä Suomen henki-, eläke- ja säästövakuutustuotteiden tarjonnan säästöpankeissa ja valmistelivat konttoriverkostoyhteistyötä.

Säästöpankit ja Pohjola käynnistivät toukokuussa yhdessä erityisesti säästöpankkien asiakkaille tarkoitettua Sp-Rahastoyhtiö Oy:n. Säästöpankkien, Pohjolan ja Suomi-yhtiöiden omistama Nooa Säästöpankki Oy aloitti toiminnan pääkaupunkiseudulla keväällä 2003. Lisäksi säästöpankit ja Ilmarinen solmivat TEL/YEL-eläkevakuutusten markkinointiyhteistyösopimuksen.

Liedon Säästöpankin toiminta

Liiketoiminta

Vuosi 2003 oli Liedon Säästöpankin 108. toimintavuosi. Pankin toiminnallinen kehitys oli suunnitelman mukaista. Pankki saavutti asettamansa volyymitavoitteet sekä varainhankinnan että antolainauksen osalta.

Pankin tase kasvoi vuoden 2003 aikana 10,4 % ja tase oli vuoden lopussa 417,7 milj. euroa. Talletusten kasvu oli 30,0 milj. euroa eli 9,5 %. Pankin varainhankinta oli yhteensä 373,6 milj. euroa (339,7 milj. euroa). Varainhankintaan sisältyvät talletusten lisäksi pankin liikkeeseen laskemat debentuurilainat määrältään 29,3 milj. euroa (25,3 milj. euroa). Luotot kasvoivat 12,5 % ja olivat tilikauden päättyessä 247,9 milj. euroa. Pankki sai uusia asiakkaita vuoden aikana 2 894 ja pankin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä on lähes 46 000.

Liedon Säästöpankin tuloskehitys oli taseen kasvusta huolimatta arvioitua heikompi. Tämä johtui markkinakorkotason historiallisen alhaisesta tasosta, kovasta lainamarginaalikipailusta sekä pankin taserakenteesta. Suurin osa varainhankinnasta on kiinteäkorkoista kun taas antolainaus on sidottu suurimmalta osin euribor- ja Sp-prime-viitekorkoihin. Liikevoittoa tilikauden aikana kertyi 3,7 milj. euroa (5,2 milj. euroa).

Pankin palveluverkostossa jatkettiin konttoreiden palvelutilojen uudistamista. Mittavin muutostyö tehtiin keväällä 2003, kun pääkonttorin asiakaspalvelutilat uusittiin kokonaan. Koko asiakaspalvelu hoidetaan nyt katutasossa. Pääkonttorin lisäksi uudistettiin Liedon Aseman ja Liedon Ilmaristen konttoreiden toimitilat. Pankki avasi vuoden 2003 aikana kokeilu- luontoisesti uuden palvelupisteen Vakuutusyhtiö Pohjolan toimitiloissa Turun keskustassa. Vuoden 2002 joulukuussa avattu Vakuutusyhtiö Pohjolan vastaavanlainen palvelupiste pankin Loimaan konttorissa suljettiin toukokuussa kokeilukauden jälkeen. Vuoden 2004 kevään aikana Pohjolan koko asiakaspalvelukonttori Loimaalla siirtyy Liedon Säästöpankin toimitilojen yhteyteen.

Pankilla oli tilikauden päättyessä 14 konttoria, 1 palvelupiste, 17 pikapankkia, 6 laskunmaksuautomaattia sekä 7 internet-palvelupäätettä laskujen maksamiseen. Pankin asiakkaiden itsepalveluna maksu- ja käteisautomaattien, palvelupäätteiden sekä Internet-pankin kautta tekemien tapahtumien osuus kaikista asiakkaiden peruspalvelutapahtumista oli vuoden aikana keskimäärin 84 %. Internet-asiakkaita pankilla oli vuoden lopussa noin 8 800.

Tulos

Liedon Säästöpankin liikevoitto oli 3,7 milj. euroa (5,2 milj. euroa). Liikevoitto pieneni 28,9 % edelliseen tilikauteen verrattuna. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,9 % (1,4 %).

Pankin keskeiset tuloslaskelman erät ovat kehittyneet edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	1-12/2003	1-12/2002	Muutos %
Rahoituskate	9 719	11 138	-12,7
Muut tuotot	3 513	3 110	13,0
Tuotot yhteensä	13 232	14 248	-7,1
Henkilöstökulut	-3 697	-3 651	1,3
Muut hallinnon kulut	-2 948	-2 724	8,2
Muut kulut	-2 856	-2 687	6,3
Luottotappiot	-23	27	
Liikevoitto	3 708	5 213	-28,9
Tilikauden tulos	1 533	2 607	-41,2
Kulujen suhde tuottoihin	0,72	0,64	

Rahoituskate pieneni 1,4 milj. eurolla eli 12,7 % ja oli 9,7 milj. euroa. Korkotuotot vähenivät edellivuoteen verrattuna 1,3 milj. euroa eli 7,5 %. Korkokulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 0,1 milj. euroa eli 2,0 %.

Muut tuotot kasvoivat 12,9 % ja olivat kokonaismäärältään 3,5 milj. euroa. Palkkiotuotot, 2,4 milj. euroa, kasvoivat 8,2 %:lla edellisestä vuodesta. Arvopaperien arvonalennuksien palautukset ja myyntivoitot parasivat tulosta 0,2 milj. euroa.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja sosiaalikulusta. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3,7 milj. euroa, mikä oli 1,3 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 97 henkilöä. Henkilömäärä oli kolme henkilöä pienempi kuin vuotta aiemmin.

Hallintokulut ilman henkilöstökuluja kasvoivat 8,2 prosenttia 2,9 milj. euroon. Palkkiokulut olivat edellisvuoden tasolla. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 0,5 milj. euroa (0,4 milj. euroa). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 3,7 prosenttia 1,9 milj. euroon. Hallintokulujen nousu johtui pääosin kirjanpidon ulkoistamisesta sekä atk-kulujen kasvusta. Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat lähinnä konttoreiden korjauskulut.

Luotto- ja takaustappioiden määrä oli 50 tuhatta euroa suurempi kuin edellisenä vuonna.

Tase

Talletukset

Liedon Säästöpankin tase kasvoi tilikauden aikana 39,3 milj. euroa ja oli vuoden lopussa 417,7 milj. euroa. Talletuskasvu oli vuoden aikana 30,0 milj. euroa eli 9,5 prosenttia. Yleisön talletuksia oli vuoden lopussa 344,3 milj. euroa.

Käyttely- ja säästämistilit kasvoivat vuoden aikana 4,1 milj. euroa eli 1,7 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 241,0 milj. euroa. Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 25,9 milj. euroa eli 33,4 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 103,3 milj. euroa.

Muu vieras pääoma ja sitoumukset

Tilinpäätöksessä pankin vieras pääoma oli yhteensä 385,1 milj. euroa, josta talletusten osuus oli 89,4 %. Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana kaksi vastuudebentuurilainaa, joita merkittiin 10,2 milj. euron edestä. Kokonaisuudessaan tilikauden päättyessä pankilla oli edellä mainittuja lainoja 29,3 milj. euroa (25,3 milj. euroa).

Velat luottolaitoksille olivat 0,3 milj. euroa (0,5 milj. euroa). Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Pankkitakausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 15,8 milj. euroa, mikä on 4,4 milj. euroa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa.

Luotonanto

Liedon Säästöpankin luottokanta oli tilikauden lopussa 247,9 milj. euroa (220,4 milj. euroa). Luottojen nettolisäys oli 27,5 milj. euroa eli 12,5 prosenttia. Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 108,7 milj. euroa. Luotonantoon sisältyvien valtion varoista välitettyjen luottojen määrä oli 2,1 milj. euroa (2,1 milj. euroa).

Kotitalouksien asuntoluottojen määrä lisääntyi tilikauden aikana 21,5 milj. eurolla 164,6 milj. euroon, 15 %. Kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien luotot olivat vuoden päättyessä 217,4 milj. euroa edustaen 87,7 % koko luottokannasta.

Järjestämättömät saamiset olivat 2,3 milj. euroa eli 1,3 milj. euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömien saamisten yhteismäärä oli 0,9 prosenttia koko luotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä (0,4 %).

Kiinteistöt

Pankin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöksessä 9,2 milj. euroa (9,1 milj. euroa). Muussa kuin omassa käytössä olevaan kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma pieni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 5,7 milj. euroa, mikä on 1,4 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Tilikauden aikana aktivoitiin 0,3 milj. eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparannusmenoja. Kiinteistöomistuksissa ei tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

Muu sijoitustoiminta

Muuhun kuin luotonantoon sijoitetut varat olivat sijoitettuna lähinnä talletuksiin muihin luottolaitoksiin ja saamistodistuksiin. Pankin sijoitukset saamistodistuksiin olivat tilikauden päättyessä 119,7 milj. euroa, mikä on 28,2 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Talletukset muihin luottolaitoksiin olivat 20,1 milj. euroa. Määrä oli 19,5 milj. euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Pankki lisäsi tilikauden aikana sijoituksiaan vaihtuviin vastaaviin kuuluvissa osakkeissa ja osuuksissa. Näiden yhteismäärä oli tilikauden päättyessä 2,8 milj. euroa (0,5 milj. euroa). Pankki lisäsi tilikauden aikana sijoituksiaan osakkeisiin merkitsemällä Nooa Säästöpankki Oy:n osakkeita. Kaikkien osakesijoitusten yhteismäärä oli tilikauden päättyessä 6,2 milj. euroa (1,4 milj. euroa).

Oma pääoma ja varaukset

Oma pääoma lisääntyi 22,2 milj. euroon. Luottotapiovarausta kasvatettiin vuonna 2003 1,6 milj. euroa (1,6 milj. euroa), minkä jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,4 prosenttia saamisista. Varauksesta on 1,4 milj. euroa siirretty vararahastoon.

Poistoeroa vähennettiin 52 tuhannella eurolla (-63 tuhatta euroa).

Vakavaraisuus

Vakavaraisuuteen vaikuttavat erät ja vakavaraisuussuhde ovat muuttuneet vuoden aikana seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2003	31.12.2002
Ensisijaiset omat varat	29 473	26 825
Toissijaiset omat varat	14 736	13 412
Yhteensä	44 209	40 237
Riskipainotetut saamiset	221 175	187 681
Vakavaraisuussuhde	19,99 %	21,44 %
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin	13,33 %	14,29 %

Vakavaraisuussuhteen kehitys viideltä viimeiseltä vuodelta on ollut seuraava:

2003	2002	2001	2000	1999
19,99	21,44	21,58	20,53	13,67

Liedon Säästöpankin vakavaraisuus säilyi edelleen hyvällä tasolla ja oli vuoden lopussa 19,99 %. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 21,44 %. Vakavaraisuuden lievä aleneminen johtui siitä, että riskipainotetut saamiset kasvoivat tilikauden aikana 33,5 milj. eurolla taseen kasvun ollessa vain hieman suurempi, 39,3 milj. euroa. Pankin omien varojen määrä ylitti 26,5 milj. eurolla luottolaitoslain 8 %:n minimivaatimustason.

Konsernitilinpäätös

Liedon Säästöpankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 70,2 %:sti omistama Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus sekä 79,3 %:sti omistama Kiinteistö Oy Liedon Kauppapiha. Pankki ei laadi konsernitilinpäätöstä, koska tytäryhtiöiden tase jää alle yhden prosentin pankin taseen loppusummasta. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, kiinteistö- ja muut sijoitusriskit sekä strategiset ja toimintariskit.

Periaatteet

Liedon Säästöpankin riskienhallinta perustuu hallituksen pankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, liiketoiminta-alueiden toimintokohtaisiin ohjeisiin ja niihin sisältyviin toimintavaltuuksiin. Säännöllinen raportointi tukee riskien hallintaa.

Pankki kohdistaa liiketoimintansa vähittäispankki-toiminnan vähäriskiseen osaan. Liiketoiminnan laajuuteen nähden pankilla ei ole sellaisia suuria asiakas-keskittymiä, jotka merkittävästi vaikuttaisivat pankin liiketoimintaan. Pankki ei myöskään liiketoiminta-strategiaansa nojautuen tällaisia keskittymiä ota.

Pankin ensisijainen tavoite liiketoiminnassa on kannattavuus ja vakavaraisuuden vahvistaminen. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiouhan pankki kattaa tilinpäätöksessään riittävillä luottotappio- ja muilla kulukirjauksilla.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Pankin hallitus on hyväksymissään ohjeissa luotonannosta asettanut eri päättäjätasolle selkeät rajat myönnettävien luottojen määrille.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen kotitaloudet, maaseutuyrittäjät sekä pienet yritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on sijoitettu luotoina pankin asiakkaille. Luotonannosta kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on 82,2 % (79,6 %) ja maaseutuyrittäjien osuus 5,5 % (6,5 %) sekä muiden osuus 12,3 % (13,9 %).

Kaikkien asiakasryhmien luottokelpoisuuden arviointi perustuu pankin alueelliseen asiakas- ja toimintaympäristötuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään asiakkaan luottokelpoisuuden arviointiin.

Säästöpankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukyvyn arviointiin sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten mm. vakuusvaatimusten täyttymiseen.

Luottokannan tilaa, mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja seurataan jatkuvasti. Pankin hallitukselle raportoidaan suuret asiakas- ja asiakaskokonaisuusvastuut ja niiden hoito. Luottokantaan sisältyvät riskit on edellä mainitun raportoinnin perusteella todettu olevan pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla. Pankilla ei ole sellaisia asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut pankille ylittäisivät 10 prosenttia pankin omista varoista.

Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleerahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävää kassavarantoa.

Liedon Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina ja laskemalla liikkeelle debentuurilainoja. Pankki ei hanki jälleerahoitusta markkinarahamarkkinoilta. Talletustiliehtojen mukaan 70 % jälleerahoituksesta on avistaehtoista jakautuen kuitenkin lähes 46 000:lle tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on edelleen pidentää jälleerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Vuoden 2003 aikana pankin rahoitusasema oli jatkuvasti hyvä. Pankin lakisääteiseen kassavarantoon luettavat varat olivat tilikauden lopussa 54,6 milj. euroa ja kassavarantosuhdeluku 14,2 % lakisääteisen minimitasan ollessa 10 %.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdistista.

Pankin luotoista 95,6 % on viitekorkosidonnaisia kun taas talletuksista 85,7 % on kiinteäkorkoisia. Pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen rahoituskatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2003 4,60 % vuoden 2003 rahoituskatteesta.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä.

Kiinteistösijoitukset eivät kuulu Liedon Säästöpankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu täysarvovakuutuksilla.

Liedon Säästöpankin kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma oli vuoden 2003 päättyessä 9,2 milj. euroa eli 2,2 % vuoden 2003 taseen loppusummasta. Omassa käytössä oleviin tiloihin oli sitoutunut 3,5 milj. euroa ja muussa käytössä oleviin tiloihin 5,7 milj. euroa. Muussa kuin omassa käytössä olevien tilojen vuokrausaste on vuoden aikana ollut lähes 100 % ja niiden tuotto oli vuoden päättyessä vuositasolla 8,0 %.

Kiinteistöomaisuuden arvoihin ei tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta Liedon Säästöpankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöomaisuudesta käyvät ilmi liitetiedosta 24.

Muut sijoitusriskit/ Osakeriskit

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Tavoitteena osakesijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankin sijoitukset julkisesti noteerattaviin osakkeisiin ja osuuksiin on määritelty hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa. Tilinpäätöshetkellä näitä sijoituksia oli yhteensä 2,8 milj. euroa ja ne olivat pääasiassa useisiin sijoitusrahastoihin tehtyjä sijoituksia.

Strategiset ja toimintariskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti

hyödyntämällä ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Toimintariskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin toiminnallisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentää laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset viranomaisten hyväksymät sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on pyritty varautumaan jatkuvuussuunnittelulla.

Sisäinen tarkastus

Hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot vuosittain.

Vapaaehtoiset ja pakolliset rahastot

Liedon Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien Vakuusrahastoon. Vakuusrahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto on velaton. Rahasto ei ole tehnyt vuoden aikana tukipäättöksiä. Rahastolla on varoja 29,6 miljoonaa euroa (28,2 milj. euroa). Vapaaehtoisessa vakuusrahastossa pankki ei kuulu sellaiseen yhteisvastuujärjestelyyn, jossa se vastaisi toisen pankin veloista tai sitoumuksista.

Lisäksi kaikki pankit kuuluvat talletussuojarahastoon, joka turvaa talletajan saamiset pankilta 25 000 euroon saakka. Pankin kannatusmaksu rahastolle oli 0,2 milj. euroa. Liedon Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Hallinto ja henkilöstö

Hallinto

Pankin äänivaltaiset talletajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 15.10.2003 ja valitsivat 10 tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Liedon Säästöpankin isäntiin kuului tilikauden aikana 47 isäntää. Isäntien puheenjohtajana toimi rehtori Keijo Virtanen ja varapuheenjohtajana lehtori Tuula Niittyvaara. Kevätkokouksessa 7.3.2003 isännät vahvistivat vuoden 2002 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja luottovaltuutetuille. Pankin tilikauden voitto 2 606 879,88 euroa päätettiin siirtää kokonaisuudessaan pankin vapaan oman pääoman rahastoon.

Isäntien syyskokouksessa 21.11.2003 päätettiin henkilöstövalinnoista. Erovuorossa olevat isännät valittiin uudelleen. Hallituksen varajäseniksi vuonna 2002 valittujen Heli Vilhosen ja Seppo Kuusiston tilalle isäntien uusiksi jäseniksi valittiin Esko Laine ja Ari Blomroos sekä edesmenneen Juha Uotilan tilalle Pasi Mäkiö. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Keijo Virtanen ja varapuheenjohtajana Tuula Niittyvaara. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan Juha-Pekka Mylén, KHT sekä varatilintarkastajaksi Petri Kettunen, KHT.

Liedon Säästöpankin hallitukseen kuuluu kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana toimi Matti Lautamäki ja varapuheenjohtajana Matti Säteri sekä toimitusjohtajana Jussi Hakala. Hallitus kokoontui vuoden aikana 16 kertaa.

Pankin tilintarkastajana on toiminut Juha-Pekka Mylén, KHT ja varatilintarkastajana Petri Kettunen, KHT. Säästöpankkitarastus suoritti pankissa tarkastuksen 24.-25.11.2003. Pankki on ulkoistanut sisäisen

tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut KHT Ari Pakari Tilintarkastus Pakari Oy:stä.

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamaan Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin ja Paikallisuuspankkiliitto ry:n omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Rahahuollossa pankki käyttää Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Henkilöstö

Pankin pankkityössä olevan henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 95 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 87 (87) ja osa-aikaisia 8 (11) henkilöä. Muun henkilökunnan määrä oli kaksi.

Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen käytettiin vuonna 2003 edellisten vuosien tapaan noin 600 koulutuspäivää. Koulutukset painotuivat asiakaspalvelutilanteiden sekä tiedollisen että taidollisen hallinnan alueelle. Konttorinjohtajia osallistui johtamiskoulutukseen.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Arvio liiketoiminnan kehityksestä vuonna 2004

Liedon Säästöpankin liiketoiminnan tuloksen arvioidaan vallitsevalla markkinakorkotasolla olevan vuoden 2003 liiketulosta parempi. Vuoden 2003 lopulla toteutettiin kiinteäkorkoisten säästötalletustilien korkomuutos ja maksuliikennepalveluiden hinnoittelussa otettiin vuoden 2004 alusta lukien käyttöön ns. etuasiakasjärjestelmä sekä joitakin uusia palvelumaksuja. Pankin varainhankinnan ja antolainauksen arvioidaan kasvavan ja vakavaraisuuden olevan vuoden 2004 päättyessä vuoden 2003 tasolla.

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2003 eur	1.1. - 31.12.2002 eur
Korkotuotot	16 142 424,02	17 432 505,26
Korkokulut	-6 423 331,26	-6 294 856,51
RAHOITUSKATE	9 719 092,76	11 137 648,75
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	111 640,40	111 053,33
Muista yrityksistä	111 640,40	111 053,33
Palkkiotuotot	2 369 019,06	2 188 920,82
Palkkiokulut	-422 100,30	-431 236,82
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	223 207,26	-10 005,59
Arvopaperikaupan nettotuotot	220 055,76	-16 467,50
Valuuttatoiminnan nettotuotot	3 151,50	6 461,91
Liiketoiminnan muut tuotot	808 516,06	819 927,01
Hallintokulut	-6 644 490,10	-6 374 551,84
Henkilöstökulut	-3 696 856,52	-3 651 026,27
Palkat ja palkkiot	-2 996 537,22	-2 963 419,04
Henkilösivukulut	-700 319,30	-687 607,23
Eläkekulut	-538 011,63	-513 268,09
Muut henkilösivukulut	-162 307,67	-174 339,14
Muut hallintokulut	-2 947 633,58	-2 723 525,57
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-538 698,59	-429 338,47
Suunnitelman mukaiset poistot	-538 698,59	-429 338,47
Liiketoiminnan muut kulut	-1 895 082,53	-1 826 679,29
Luotto- ja takaustappiot	-22 829,17	27 330,58
LIIKEVOITTO	3 708 274,85	5 213 068,48
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	3 708 274,85	5 213 068,48
Tilinpäätössiirrot	-1 528 258,75	-1 536 658,92
Tuloverot	-647 391,50	-1 069 529,68
Tilikauden verot	-647 391,50	-1 069 529,68
TILIKAUDEN VOITTO	1 532 624,60	2 606 879,88
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET	31.12.2003 eur	31.12.2002 eur
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset ja pantit	1 683 602,01	1 746 255,19
Muut	1 604 708,72	1 421 049,96
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		
Arvopapereiden takaisinostositoumukset	0,00	0,00
Muut	12 498 192,24	8 224 333,87

Tase

VASTAAVAA	31.12.2003 eur	31.12.2002 eur
Käteiset varat	3 592 059,47	4 087 189,08
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	63 928 796,13	62 737 490,40
Saamiset luottolaitoksilta	20 108 048,36	39 576 827,81
Vaadittaessa maksettavat	3 787 967,78	15 592 247,23
Muut	16 320 080,58	23 984 580,58
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	254 565 822,24	226 793 873,94
Saamistodistukset	55 797 540,17	30 659 996,26
Julkisyhteisöiltä	168 444,54	339 290,43
Muilta	55 629 095,63	30 320 705,83
Osakkeet ja osuudet	6 160 726,14	1 418 088,48
Aineettomat hyödykkeet	151 546,12	181 819,82
Aineelliset hyödykkeet	9 632 659,04	9 466 909,60
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	8 329 436,95	8 178 879,31
Muut aineelliset hyödykkeet	1 303 222,09	1 288 030,29
Muut varat	69 997,02	29 057,10
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3 742 754,62	3 502 842,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	417 749 949,31	378 454 095,13
VASTATTAVAA	31.12.2003 eur	31.12.2002 eur
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	267 257,71	482 965,90
Luottolaitoksille	267 257,71	482 965,90
Vaadittaessa maksettavat	267 257,71	482 965,90
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	346 468 114,58	316 452 776,29
Talletukset	344 335 242,65	314 370 927,63
Vaadittaessa maksettavat	240 985 752,79	236 891 410,09
Muut	103 349 489,86	77 479 517,54
Muut velat	2 132 871,93	2 081 848,66
Muut velat	6 739 910,54	4 690 906,34
Siirtovelat ja saadut ennakot	2 361 983,65	1 894 247,12
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	29 252 400,00	25 333 800,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	385 089 666,48	348 854 695,65
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	10 467 866,41	8 939 607,66
Poistoero	0,00	52 683,73
Vapaaehtoiset varaukset	10 467 866,41	8 886 923,93
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	336,37	336,37
Muut sidotut rahastot	5 134 371,34	5 134 371,34
Vararahasto	5 134 371,34	5 134 371,34
Vapaat rahastot	15 525 084,11	12 918 204,23
Muut rahastot	15 525 084,11	12 918 204,23
Tilikauden voitto	1 532 624,60	2 606 879,88
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	22 192 416,42	20 659 791,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	417 749 949,31	378 454 095,13

Tilinpäätöksen liitetiedot

(numerointi noudattaa Rahoitustarkastuksen määräystä 106.1)

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä
- 2 Leasingtoiminnan nettotuotot eriteltyinä
- 3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltyinä
- 4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät
- 5 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut eriteltyinä
- 6 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- 7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset
- 8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
- 9 Tilinpäätössiirrot eriteltyinä
- 10 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista
- 11 Erittely yhdistellyistä eristä
- 12 Tuotot markkina-alueittain ja toimialoittain

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien saamistodistusten erittely
- 14 Saamiset luottolaitoksilta
- 15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset ja niiden peruutukset
- 16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain
- 17 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehtyttämiseksi hankitun omaisuuden kirjanpitoarvo
- 18 Saamiset, joilla huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla
- 19 Leasingkohteet
- 20 Saamistodistukset
- 21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain
- 22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset
- 23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä
- 24 Kiinteistöomistukset
- 25 Luottolaitoksen hallussa olevat omat osakkeet
- 26 Muut varat eriteltyinä
- 27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä
- 28 Erittely yhdistellyistä vastaavien eristä
- 29 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus
- 30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 31 Muut velat eriteltyinä
- 32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä
- 33 Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä
- 34 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana
- 36 Erilajiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet
- 37 Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvien jakokelvottomien erien määrä
- 38 Osakeannit, optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut tilikauden aikana
- 39 Osakkaiden omistus
- 40 Pääomasijoitukset ja pääomalainat
- 41 Erittely yhdistellyistä vastattavien eristä
- 42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakautuma tase-erittäin
- 43 Omaisuus- ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 44 Tuloverot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 45 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus
- 46 Eläkevastuut
- 47 Leasingvastuut
- 48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä
- 49 Johdannaissopimukset
- 50 Omaisuuden myynnistä asiakkaan lukuun syntyvien ja omaisuuden ostamisesta asiakkaan lukuun syntyvien ostovelkojen yhteenlasketut määrät
- 51 Tiedot muista luottolaitoksen antamista vastuusitoumuksista ja vastuista

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 52 Tietoja henkilöstöstä sekä hallinto- ja valvontaelimien jäsenistä

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

- 53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä

MUUT LIITETIEDOT

- 54 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta
- 55 Osuuspankin ja muun osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen maksamatta olevien osuusmaksujen yhteenlaskettu määrä

KONSERNIIN KUULUVAA LUOTTOLAITOSTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 56 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Seuraavissa liitetiedoissa ei ole ilmoitettavaa:

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 2 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 8 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
- 10 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista
- 11 Erittely yhdistellyistä eristä

Tasetta koskevat liitetiedot

- 14 Saamiset luottolaitoksilta
- 17 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankitun omaisuuden kirjanpitoarvo
- 19 Leasingkohteet
- 25 Luottolaitoksen hallussa olevat omat osakkeet
- 28 Erittely yhdistellyistä vastaavien eristä
- 30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 33 Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä
- 36 Erilajiset osakkeet ja osuudet sekä omat osakkeet ja osuudet
- 37 Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvien jakokelvottomien erien määrä
- 38 Osakeannit, optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut tilikauden aikana
- 39 Osakkaiden omistus
- 40 Pääomasijoitukset ja pääomalainat
- 41 Erittely yhdistellyistä vastattavien eristä

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä johdannaissopimuksia koskevat liitetiedot

- 45 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus
- 49 Johdannaissopimukset
- 50 Omaisuuden myynnistä asiakkaan lukuun syntyvien ja omaisuuden ostamisesta asiakkaan lukuun syntyvien ostovelkojen yhteenlasketut määrät
- 51 Tiedot muista luottolaitoksen antamista vastuusitoumuksista ja vastuista

Muut liitetiedot

- 55 Osuuspankin tai osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen maksamatta olevien osuusmaksujen yhteenlaskettu määrä
- 56 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Pankin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä antaman asetuksen (21.12.2000/1259) sekä Rahoitustarkastuksen määräysten 106.1 ja 106.2 mukaisesti.

Konsernitilinpäätös

Pankki ei laadi konsernitilinpäätöstä. Rahoitustarkastuksen määräykseen perustuen tytä-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai vapaaseen omaan pääomaan. Pankin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tiedot konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömistä tytä- ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 53.

Vaihtuvat ja pysyvät vastaavat

Saamistodistukset on jaoteltu pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyviä ja vaihtuvia vastaavia sisältyy sekä tase-erään ”Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset” että ”Saamistodistukset”.

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset, jotka Suomen Pankki hyväksyy keskuspankkirahoituksen vakuudeksi riippumatta siitä, onko pankki itse oikeutettu keskuspankkirahoitukseen. Muut saamistodistukset kirjataan erään ”Saamistodistukset”.

Pysyviin vastaaviin on kirjattu eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset, tytä-, osakkuus- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet sekä muut osakkeet ja osuudet, joiden omistus on pankille tarpeellista palvelujen hankkimiseksi.

Muut saamistodistukset ja osakkeet sekä osuudet on kirjattu vaihtuviin vastaaviin. Pankilla ei ole luottolaitostoiminnasta annetun lain 5a §:ssä tarkoitettua kaupintavarastoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty kirjanpitoarvoa tai sitä alemmaa arvioitua luovutushintaa. Saamistodistusten todennäköisenä luovutushintana on pidetty saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden myyntivoitot ja -tappiot sekä niiden arvonalentumiset ja arvonalentumisen peruuntumiset on kirjattu arvopaperikaupan nettotuottoihin. Saamistodistusten hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Pysyviin vastaaviin kirjatut arvopaperit on arvostettu hankintamenoon. Mikäli arvopaperin todennäköinen luovutushinta on tilikauden päättyessä hankintamenoa pysyvästi alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi. Saamistodistusten hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Saamiset ja velat

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen sen määräisenä, mikä niistä on hankittaessa maksettu tai saatu. Saamisen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkotuottoihin. Velasta saadun määrän ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkokuluihin. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi. Jos saamisen todennäköinen arvo on alempi kuin kirjanpitoarvo, saaminen on merkitty taseeseen todennäköiseen arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä olevaan ja muussa kuin omassa käytössä olevaan omaisuuteen. Jaosta on erittely liitetiedossa 24.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyin hankintameno ja yhteen kiinteistöön tehtyjen arvonnkorotusten yhteissumman määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumispoistona kuluksi. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankin keskeiset kiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti pääosin tuottoarvomenetelmää käyttäen. Arviot perustuvat kiinteistökohteesta saadun tai saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen.

Eräeseen kiinteistöön on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonkorotuksia. Mikäli arvonkorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle hyväksytyyn arvoon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonkorotusta on peruutettu vastaavasti. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja.

Rakennusten ja muiden kuluviene aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 25 tai 40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-8 vuotta. Muut pitkävaikutteiset menot poistetaan 5 vuoden aikana.

Pankin omistamiin osakehuoneistoihin tehdyt peruseränmenot on aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin ja poistetaan viiden vuoden aikana.

Luotto- ja takaustappiot

Luotto- ja takaustappioihin on kirjattu toteutuneet luottotappiot ja kohdistetut luottotappiovaraukset.

Kohdistettu luottotappiovaraus on tehty siltä osin, kun on käynyt todennäköiseksi, ettei saamisen pääomasta saada suoritusta ja saamisen vakuus ei riitä kattamaan sen määrää. Luottotappiota kirjattaessa saamisen vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan.

Luottotappioiden vähennykseksi on kirjattu takaisin saadut, toteutuneena luottotappiona aikaisemmin kirjatut erät sekä kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset.

Järjestämättömät saamiset

Saamisen koko pääoma on kirjattu järjestämättömäksi, kun saatavan korko, pääoma tai sen osa on ollut erääntyneenä tai suorittamatta 90 päivää. Saamiset konkurssiin asetetuilta yrityksiltä on merkitty järjestämättömäksi viimeistään konkurssiin asettamispäivänä. Pankkitakaus on merkitty järjestämättömäksi, kun pankki on suorittanut siitä maksun. Tilinpäätöksessä järjestämättömien saamisten maksamattomia korkoja ei ole tuloutettu.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Satunnaiset erät ja pakolliset varaukset

Pankki ei ole kirjannut satunnaisia eräitä eikä pakollisia varauksia.

Tilinpäätössiirtojen kertymä – poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Vapaaehtoisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Luottotappiovarauksia on tehty lain sallima maksimimäärä eli 0,6 % varausten pohjana olevista saamisista. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennallisia verovelkoja ja -saamisista ei ole merkitty taseeseen.

Liitetiedossa 44 on tarkemmin eritelty pankin tuloverojen jakautuminen.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT		2003	2002
		eur	eur
1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltyinä			
Korkotuotot			
Saamisista luottolaitoksilta	887 091,76	793 617,13	
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10 327 792,61	11 643 746,98	
Saamistodistuksista	4 926 288,94	4 991 214,10	
Muut korkotuotot	1 250,71	3 927,05	
Yhteensä	16 142 424,02	17 432 505,26	
Korkokulut			
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	385,03	1 829,05	
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	5 116 454,33	5 178 142,06	
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 101 364,75	917 241,41	
Muut korkokulut	205 127,15	197 643,99	
Yhteensä	6 423 331,26	6 294 856,51	
3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltyinä			
Saamistodistusten kaupan nettotuotot	135 928,39	-38 626,57	
Osakkeiden ja osuuksien kaupan nettotuotot	84 127,37	22 159,07	
Yhteensä	220 055,76	-16 467,50	
4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät		2003	Myynnit
Saamistodistukset	209 199 613,97	6 299 445,27	
Osakkeet ja osuudet	1 960 223,11	20 388,42	
5 Liiketoiminnan muut tuotot ja muut kulut eriteltyinä	2003	2002	
Muut tuotot			
Vuokratuotot kiinteistöstä ja kiinteistöyhteisöistä	757 568,87	742 961,90	
Muut tuotot	50 947,19	76 965,11	
Yhteensä	808 516,06	819 927,01	
Muut kulut			
Vuokratkulut	621 357,64	664 075,11	
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	813 952,91	775 419,14	
Muut kulut	459 771,98	387 185,04	
Yhteensä	1 895 082,53	1 826 679,29	
6 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä			
Suunnitelman mukaiset poistot			
Aineelliset hyödykkeet	495 802,87	405 883,58	
Aineettomat hyödykkeet	42 895,72	23 454,89	
Yhteensä	538 698,59	429 338,47	
7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset			
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	63 864,70	982,86	
- takaisin saadut ja palautetut luottotappiot	41 035,53	28 313,44	
Yhteensä	22 829,17	-27 330,58	
Luotto- ja takaustappiot			
+ tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot	15 799,22	982,86	
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista			
on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	15 799,22	982,86	
- palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista	41 035,53	28 313,44	
+ tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset	63 864,70	982,86	
Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot	22 829,17	-27 330,58	
9 Tilinpäätössiirrot eriteltyinä			
Poistoeron muutos	-52 683,73	-63 341,08	
Muiden vapaaehtoisten varausten muutos	1 580 942,48	1 600 000,00	
Yhteensä	1 528 258,75	1 536 658,92	
12 Tuotot markkina-alueittain ja toimialoittain			
Toimiala: Pankkitoiminta	13 231 475,54	14 255 494,18	
Tuottoihin sisältyvät: rahoituskate, osinko- ja palkkiotuotot, arvopaperi- kaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot.			
Henkilöstö toimi-aloittain (keskimäärin)			
Toimiala: Pankkitoiminta	97	100	
Pankin markkina-alueena on Suomi.			

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien saamistodistusten erittely		
Valtion velkasitoumukset	2 999 166,48	
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	40 957 500,61	50 817 898,59
Pankkien sijoitustodistukset	11 982 624,08	11 919 591,81
Muut	7 989 504,96	
Yhteensä	63 928 796,13	62 737 490,40

15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset ja niiden peruutukset	2003	2002
Yritykset	30 328 979,14	30 288 977,19
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 660 074,50	6 404 871,40
Julkisyhteisöt	69 429,70	418 631,59
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	147 015,51	204 000,00
Kotitaloudet	217 360 323,39	189 477 393,76
Yhteensä	254 565 822,24	226 793 873,94
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa	63 839,38	77 407,57
+ tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset	74 436,81	982,86
- tilikauden aikana peruutetut varaukset	47 020,59	13 568,19
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	15 799,22	982,86
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden lopussa	75 456,38	63 839,38
Kohdassa ”tilikauden aikana peruutetut varaukset” esitetään aikaisemmasta poiketen myös varauksiin kohdistuvat palautukset edellisiltä tilikausilta. Vuoden 2002 vertailutietoa on oikaistu vastaavasti.		
16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset sektoreittain		
	2003	2002
	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset
Yritykset	1 573 005,96	208 840,94
Kotitaloudet	713 917,83	763 043,47
Yhteensä	2 286 923,79	0,00
18 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	2003	2002
Saamistodistukset	10 410 807,18	4 100 153,85
20 Saamistodistukset		
Kirjanpitoarvo		
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset	54 864 495,12	38 076 859,31
Julkisesti noteeratut	23 098 316,72	18 339 409,30
Muut	31 766 178,40	19 737 450,01
Pysyviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset	64 861 841,18	55 320 627,35
Julkisesti noteeratut	63 934 343,20	54 108 647,59
Muut	927 497,98	1 211 979,76
Yhteensä	119 726 336,30	93 397 486,66
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	302 547,48	559 001,79
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	19 002,05	275 640,28
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	90 521,83	82 575,76
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	28 616,23	61 653,19
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	834 613,59	201 369,26
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 367 624,54	1 465 803,90
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten markkina-arvon ja kirjanpitoarvon välinen erotus		
Saamistodistukset	600 035,88	879 990,97
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 275 919,24	1 770 166,77
Saamistodistukset ja keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset eriteltyinä		
Valtion velkasitoumukset	2 999 166,48	
Yritystodistukset	8 794 882,88	6 977 858,20
Sijoitustodistukset	19 972 129,04	11 919 591,81
Vaihtovelkakirjalainat	2 223 397,54	2 270 013,26
Muut joukkovelkakirjalainat	68 700 065,52	52 830 192,84
Muut	17 036 694,84	19 399 830,55
Yhteensä	119 726 336,30	93 397 486,66
21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain		
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	2 766 552,77	515 893,38
Julkisesti noteeratut	2 765 953,82	495 294,43
Muut	598,95	20 598,95
Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	3 394 173,37	902 195,10
Julkisesti noteeratut	0,00	0,00
Muut	3 394 173,37	902 195,10
Yhteensä	6 160 726,14	1 418 088,48
Julkisesti noteerattujen osakkeiden ja osuuksien todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus		
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	235 938,42	3 456,91
Osakelainauksen kohteena olevia arvopapereita ei ole.		

22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset				Yhteensä
	Osakkeet ja osuudet	Omistus-yhteisyriitykset	Konserniin kuuluissa	
Hankintameno tilikauden alussa	902 195,10			902 195,10
+ tilikauden lisäys	2 478 558,96			2 478 558,96
- tilikauden vähennys	- 4 176,11			- 4 176,11
+/- siirrot erien välillä	17 595,42			17 595,42
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	3 394 173,37			3 394 173,37
Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteistöyhteisöjen osakkeet/osuudet	
Hankintameno tilikauden alussa	87 489,66	1 826 056,88	7 173 551,04	9 087 097,58
+ tilikauden lisäys			283 662,25	283 662,25
+/- siirrot erien välillä	6 466,04	-6 466,04		0,00
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-71 348,95	-61 755,66	- 133 104,61
- kertyneet poistot tilikauden alussa		-517 079,17	-406 444,21	- 923 523,38
+ kertyneet arvonnkorotukset tilikauden alussa	1 681,88	13 623,23		15 305,11
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	95 637,58	1 244 785,95	6 989 013,42	8 329 436,95
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno tilikauden alussa		3 001 109,60	58 602,58	3 059 712,18
+ tilikauden lisäys		395 485,48		395 485,48
+/- siirrot erien välillä			-17 595,42	- 17 595,42
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-362 698,26		- 362 698,26
- kertyneet poistot tilikauden alussa		-1 771 681,89		-1 771 681,89
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa		1 262 214,93	41 007,16	1 303 222,09
			2003	2002
23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä			151 546,12	181 819,82
Muut pitkävaikutteiset menot			151 546,12	181 819,82
Yhteensä			151 546,12	181 819,82
24 Kiinteistöomistukset				
a) Taseen erään "Aineelliset hyödykkeet" kirjattu kiinteistöomaisuus eriteltyinä			Kirjanpitoarvo	Sitoutunut pääoma
Maa- ja vesialueet ja rakennukset				
Omassa käytössä			407 485,68	407 485,68
Muut			932 937,85	932 937,85
Yhteensä			1 340 423,53	1 340 423,53
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä			2 808 315,36	3 104 452,43
Muut			4 180 698,06	4 799 902,87
Yhteensä			6 989 013,42	7 904 355,30
a) Yhteensä			8 329 436,95	9 244 778,83
b-c) kohdat				
Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien suhteellinen osuus taseen loppusummasta ja kirjanpitoarvo alittavat Rahoitustarkastuksen asettamat ilmoitusvelvollisuuden rajat, jotka ovat kolme prosenttia taseen loppusummasta ja 8,4 miljoonaa euroa. Edellä olevan perusteella tietoja ei ilmoiteta.				
			2003	2002
26 Muut varat eriteltyinä				
Maksujenvälityssaamiset			20 940,77	
Takaussaamiset			13 373,18	6 417,27
Muut			35 683,07	22 639,83
Yhteensä			69 997,02	29 057,10
27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä				
Korot			3 635 895,67	3 447 569,80
Muut			106 858,95	55 272,84
Yhteensä			3 742 754,62	3 502 842,64
29 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus				
Kaikki velat on kirjattu nimellisarvoonsa				
31 Muut velat eriteltyinä				
Maksujenvälitysvelat			6 723 576,52	4 673 476,89
Muut			16 334,02	17 429,45
Yhteensä			6 739 910,54	4 690 906,34
32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä				
Korot			1 657 579,24	1 219 066,28
Muut			704 404,41	675 180,84
Yhteensä			2 361 983,65	1 894 247,12

34 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	Velan määrä	Valuutta	Korko %	Eräpäivä	Takaisinmaksu tasalyh./kertalyh.	Vuotuinen lyhennys
Liedon Sp 00-05 I	2 000 000,00	eur	4,50	15.5.2005	tasalyhenteinen	50 % pääomasta
Liedon Sp 00-05 II	2 354 000,00	eur	4,75	15.11.2005	tasalyhenteinen	50 % pääomasta
Liedon Sp 01-06 I	2 373 000,00	eur	4,50	15.5.2006	tasalyhenteinen	33 % pääomasta
Liedon Sp 01-06 II	3 588 600,00	eur	4,00	15.11.2006	tasalyhenteinen	33 % pääomasta
Liedon Sp 02-07 I	4 692 800,00	eur	4,50	15.5.2007	tasalyhenteinen	25 % pääomasta
Liedon Sp 02-07 II	4 000 000,00	eur	3,75	15.11.2007	tasalyhenteinen	25 % pääomasta
Liedon Sp 03-08 I	5 000 000,00	eur	3,00	15.5.2008	tasalyhenteinen	20 % pääomasta
Liedon Sp 03-08 II	5 244 000,00	eur	3,00	17.11.2008	tasalyhenteinen	20 % pääomasta

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden ostaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Rahoitustarkastuksen luvalla.

Velkojen etuoikeutta koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Peruspääoma	336,37			336,37
Muut sidotut rahastot	5 134 371,34			5 134 371,34
Vararahasto	5 134 371,34			5 134 371,34
Vapaat rahastot	12 918 204,23	2 606 879,88		15 525 084,11
Muut rahastot	12 918 204,23	2 606 879,88		15 525 084,11
Tilikauden voitto		1 532 624,60		1 532 624,60
Oma pääoma yhteensä	18 052 911,94	4 139 504,48	0,00	22 192 416,42

42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakautuma tase-erittäin

Saamiset	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat					
saamistodistukset	34 143 578,95		22 232 957,30	7 552 259,88	63 928 796,13
Saamiset luottolaitoksilta	20 108 048,36				20 108 048,36
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	18 272 387,58	24 762 386,51	93 349 371,28	118 181 676,87	254 565 822,24
Saamistodistukset	10 826 275,27	1 816 452,89	29 271 093,73	13 883 718,28	55 797 540,17
Yhteensä	83 350 290,16	26 578 839,40	144 853 422,31	139 617 655,03	394 400 206,90
Velat					
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	267 257,71				267 257,71
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	277 823 475,83	34 629 389,17	31 882 377,65	2 132 871,93	346 468 114,58
Yhteensä	278 090 733,54	34 629 389,17	31 882 377,65	2 132 871,93	346 735 372,29

Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

43 Omaisuus- ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana

Kaikki omaisuus- ja velkaerät ovat euromääräisiä.

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2003

2002

44 Tuloverot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset

1. Tuloverojen jakautuminen varsinaisesta toiminnasta ja satunnaisista eristä johtuviin veroihin

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	647 391,50	1 069 529,68
Yhteensä	647 391,50	1 069 529,68

2. Laskennalliset verovelat ja saamiset

Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja eikä -saamisia.
Laskelmassa on käytetty 29 %:n verokantaa.

Poistoerosta	0,00	15 278,28
Vapaaehtoisista varauksista	3 035 681,26	2 577 207,94
Yhteensä	3 035 681,26	2 592 486,22

3. Arvonkorotusten vaikutus tuloverotukseen

Arvonkorotusten laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

46 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta eikä kattamattomia eläkevastuita ole.

47 Leasingvastuut			
Vuonna 2004 maksettavien vuokrien nimellismäärä		172 617,00	
Sitä seuraavina vuosina maksettavien vuokrien yhteenlaskettu nimellismäärä		275 881,00	
Vuokraus ei tapahdu leasing-ehdoin.			
		2003	2002
48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä			
Takaukset		1 683 602,01	1 937 157,59
Muut kolmannen puolelta annetut sitoumukset		1 604 708,72	1 688 420,30
Muut asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset,		12 498 192,24	13 662 622,56
joista luottolupaukset		12 498 192,24	13 662 622,56
Sitoumukset yhteensä		15 786 502,97	17 288 200,45

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

52 Tietoja henkilöstöstä sekä hallinto- ja valvontaelimien jäsenistä

Henkilöstö keskimäärin			
Kokoaikaiset		89	89
Osa-aikaiset		8	11
Yhteensä		97	100

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille ja heidän varajäsenilleen maksetut palkat ja palkkiot sekä tehdyt eläkesitoumukset

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja		246 484,48	238 024,47
Yhteensä		246 484,48	238 024,47

Maksetut palkat ja palkkiot eivät ole riippuvaisia pankin taloudellisesta tuloksesta. Ei muusta henkilökunnasta poikkeavia eläkejärjestelyjä.

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille myönnetty luotot ja takaukset

	Luotot	2003	Takaukset	Luotot	2002	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja	265 068,00		31 228,00	260 026,00		0,00
Yhteensä	265 068,00		31 228,00	260 026,00		0,00

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä

Yrityksen nimi, toimiala ja kotipaikka	Omistusosuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	Tilikauden voitto
Aktia Säästöpankki Oyj, talletuspankki, Helsinki	0,57	460 300,95	145 654 989,00	2 071 186,00
Oy Samlink Ab, tietojenkäsittely, Espoo	3,37	271 520,24	10 014 050,00	1 819 898,00
Nooa Säästöpankki Oy, talletuspankki, Helsinki	6,66	2 478 558,96	30 327 870,00	-5 281 679,00
Muut yritykset yhteensä 6 kpl		183 793,22		
Yhteensä		3 394 173,37	185 996 909,00	-1 390 595,00 *)

*) v. 2003 luvut ovat tilintarkastamattomia

Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytä- ja osakkuusyhtiöt:

Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus, kiinteistöjen omistus, Lieto	70,23	1 978 581,37
Kiinteistö Oy Liedon Kauppapiha, kiinteistöjen omistus, Lieto	79,26	2 321 275,47

MUUT LIITETIEDOT

54 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa asiakkailleen seuraavia omaisuudenhoitopalveluja:

Sijoituspalvelulain 3 §:n 1 mom. 1 kohdassa tarkoitettu arvopaperinvälitys, 16 §:n 5 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteiden säilytys- ja hoitopalvelu sekä tallelokeropalvelu ja 6 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteita koskeva sijoitus- ja rahoitusneuvonta. Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	2003	2002	2001	2000	1999
1. Liikevaihto, milj. euroa	19,7	20,5	20,9	18,8	14,7
2. Liikevoitto, milj. euroa	3,7	5,2	6,3	6,1	3,7
%-osuus liikevaihdosta	18,9	25,4	30,4	32,7	25,1
3. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	3,7	5,2	6,3	6,1	3,7
%-osuus liikevaihdosta	18,9	25,4	30,4	32,7	25,1
4. Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,8	16,5	23,2	27,7	20,9
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,8	1,2	1,5	1,6	1,1
6. Omavaraisuusaste, %	7,1	7,1	6,8	6,0	5,3
7. Tuotto-kulu - suhde	1,4	1,6	1,8	1,8	1,6

Tunnuslukujen laskentaakaavat

1. Liikevaihto	Korkotuottojen, leasingtoiminnan tuottojen, oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen sekä liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä
2. Liikevoitto tai -tappio	Tuloslaskelman liikevoitto tai -tappio
3. Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	Tuloslaskelman ”Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja”
4. Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Liikevoitto/ -tappio} - \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
6. Omavaraisuusaste	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
7. Tuotto-kulu - suhde	$\frac{\text{Rahoituskate} + \text{tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{palkkiotuotot} + \text{arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{liiketoiminnan muut tuotot}}{\text{Palkkiokulut} + \text{hallintokulut} + \text{poistot} + \text{liiketoiminnan muut kulut}} \times 100$

Hallituksen esitys voiton käyttämisestä

Hallitus ehdottaa isäntien kevätkokoukselle, että tilikauden 1 532 624,60 euron voitto siirretään kokonaisuudessaan vapaan oman pääoman rahastoon, jonka määrä nousee 17 057 708,71 euroon.

Liedossa 11. päivänä helmikuuta 2004

Liedon Säästöpankin hallitus

Matti Lautamäki

Matti Säteri

Mikko Ojala

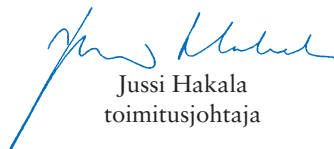
Jaakko Ossa

Veli-Pekka Prinssi

Kalle Vauranoja

Jussi Hakala
toimitusjohtaja

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.
Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Liedossa 13. päivänä helmikuuta 2004

Juha-Pekka Mylén, KHT

Tilintarkastuskertomus

Liedon Säästöpankin isännille

Olen tarkastanut Liedon Säästöpankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita.

Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta lainsäädännön perusteella.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpito-laissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot säästöpankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää säästöpankin hallituksen jäsenille, valtuutetuille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on lain mukainen.

Liedossa 13. päivänä helmikuuta 2004

Juha-Pekka Mylén, KHT

7.2 Liedon Säästöpankin osavuositarkastus 1.1.2005-30.6.2005

Pankkien tilinpäätöskäytäntöä koskeviin määräyksiin, kuten lakiin luottolaitostoiminnasta, tehdyt muutokset astuivat voimaan 1.1.2005. Uusien määräysten mukaan pankit voivat tehdä tilinpäätöksensä IFRS-standardien mukaisesti. Vaikka pankki ei muuten soveltaisi IFRS-standardeja, luottolaitoslain muutos kuitenkin edellyttää, että pankki esittää rahoitusvälineet käyvästä arvostaan IFRS-standardeja vastaavalla tavalla.

Liedon Säästöpankki ei ole siirtynyt laatimaan tilinpäätöstään IFRS-standardien mukaisesti muuten kuin luottolaitoslain edellyttämässä laajuudessa.

Liedon Säästöpankin osavuositarkastus 1.1.2005-30.6.2005 on tämän tarjousesitteen kohdassa 7.2 sivuilla 62-64. Osavuositarkastuksen tiedot on tilintarkastettu yleisluontoisesti ja tilintarkastajan antama lausunto on tämän tarjousesitteen kohdassa 7.2 sivulla 63.

Osavuositiedot 1.1.-30.6.2005

Liiketoiminnan kehitys

Liedon Säästöpankin liiketoiminta on kehittynyt edelleen suotuisasti, vuoden aikana uusia asiakassuhteita on solmittu lähes 2 300. Pankin asiakasmäärä on nyt yli 48 000. Pankilla on yhteensä 14 konttoria. Liedon Säästöpankin palveluksessa on 90 toimihenkilöä. Muun henkilökunnan määrä on kaksi.

Pankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen nykyaikaisia pankkipalveluja. Asiakasvarojen kasvu on ollut tavoitteiden mukainen. Asiakasvarat koostuvat asiakkaiden talletuksista, debentuurilainoista sekä rahasto- ja vakuutuslaitosten. Kesäkuun lopussa asiakasvarojen määrä oli 416,4 milj.euroa, viimeisen 12 kk:n kasvu oli 24 milj. euroa, 6,1 %. Pankin liikkeeseenlaskemien debentuurilainojen yhteismäärä oli kesäkuun lopussa 28,4 milj. euroa, 0,9 milj. euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pankin tuotevalikoimaan kuuluvat myös Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastot sekä vakuutuslaitosten. Pankki tekee markkinointiyhteistyötä Pohjola-konsernin kanssa.

Luotonanto oli kesäkuun lopussa 296 milj. euroa luotonannon viimeisen 12 kk:n kasvun ollessa 11,4 %. Järjestämättömiä ja nollakorkoisia saatavia pankilla oli 1,2 milj. euroa, mikä on 0,4 % luotonannosta eli sama kuin vuotta aiemmin. Pankki ei ole tulouttanut järjestämättömien saatavien korkotuottoja. Pankki ei kirjannut alkuvuoden aikana luotonannostaan luotto tappiota tai arvonalentumisia. Näiden palautuksia kirjattiin 6 tuhatta euroa.

Osavuositiedot laatu- ja laatimisperiaatteiden muutos

Osavuositiedot on laadittu noudattaen luottolaitoslakia (1505/2004) ja valtiovarainministeriön asetusta, jotka muuttuivat vuoden 2005 alusta. Vuoden 2005 alussa voimaan tulneiden lakimuutosten myötä pankin arvopaperisijoitusten arvostus- ja esittämistapa sekä muussa kuin omissa käytössä olevien kiinteistöomistusten (sijoituskiinteistöjen) tuottojen ja kulujen esittämistapa on muuttunut. Vertailutietoina esitettävät osavuositiedot 30.6.2004 ja tilinpäätösluvut 31.12.2004 on esitetty aikaisemmin voimassa olleiden sääntöjen mukaisesti sijoituskiinteistöjen tuottojen ja kulujen esittämistapaa lukuun ottamatta. Muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta pankin katsauskauden tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Pankki on luokitellut 1.1.2005 lähtien aikaisemmin vaihtuviksi tai pysyviksi vastaaviksi määrittelemänsä arvopaperisijoituksensa kolmeen luokkaan: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät, myytävissä olevat ja eräpäivään asti pidettävät. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät arvostetaan käypään arvoon ja arvomuutos kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Myytävissä olevat arvostetaan myös käypään arvoon. Niiden arvomuutos laskennallisella verolla vähennettynä kirjataan omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Eräpäivään asti pidettävät arvopaperit arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon pysyvät arvonalentumiset huomioi-

den. Aikaisemmin vaihtuviksi vastaaviksi luokitellut arvopaperit arvostettiin hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan ja hankintameno ylittäviä arvonnousuja ei kirjattu. Pysyviin vastaaviin luokitellut arvopaperit arvostettiin vastaavalla tavalla kuin eräpäivään asti pidettävät.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan edelleen hankintamenoon pysyvät arvonalentumiset huomioiden. Sijoituskiinteistöjen tuotot ja kulut, jotka aiemmin sisältyivät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin sekä poistoihin, on kirjattu uuteen tuloslaskelma-erään sijoituskiinteistöjen nettotuotot. Vertailutietoja vuodelta 2004 on oikaistu vastaavasti.

Taloudellinen kehitys ja vakavaraisuus

Liedon Säästöpankin tuloskehitys on ollut myönteistä alkuvuoden 2005 aikana. Pankin liikevoitto ajalla 1.1. - 30.6. oli 2,8 milj. euroa, 20,0 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Liikevoitto on vuositasolla 1,3 % taaseesta. Liikevoittoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottoja 0,3 milj. euroa.

Pankin tase kasvoi vertailukaudesta 3,6 % ja oli 438,6 milj. euroa. Oma pääoma oli katsauskauden lopussa 27,8 milj. euroa. Omaan pääomaan on 1.1.2005 muodostettu käyvän arvonnousun rahasto 2,3 milj. euroa. Pankin vapaaehtoiset varaukset olivat 13,3 milj. euroa.

Pankin vakavaraisuus oli kesäkuun lopussa 20,98 %, kun se vuotta aiemmin oli 19,77 % ja viimeisessä tilinpäätöksessä 20,50 %. Pankin riskipainotettu tase oli kesäkuun lopussa 262 milj. euroa, kun se vuotta aiemmin oli 236 milj. euroa.

Ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamaan Oy Samlink Ab:hen ja kirjanpito hoidetaan Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Pankin asiakkaiden käytössä ovat Automatia Pankkiautomaatit Oy:n Otto -automaatit. Rahahuollossa pankki käyttää Automatian rahahuoltojärjestelmää.

Säästöpankkien Vakuusrahasto

Liedon Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien Vakuusrahastoon. Vakuusrahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto on velaton ja sillä on varoja 30,7 milj. euroa. Vapaaehtoisessa vakuusrahastossa säästöpankki ei kuulu sellaiseen yhteisvastuujärjestelyyn, jossa se vastaisi toisen säästöpankin veloista tai sitoumuksista.

Kehitysnäkymät loppuvuodelle

Loppuvuoden aikana pankin vakavaraisuuden ja tuloksen arvioidaan kehittyvän ennakoitulla tavalla. Asiakasvarojen ja luottojen arvioidaan kasvavan alkuvuoden mukaisesti. Luottotappiot jäänevät kuluvana vuonna alhaiselle tasolle. Loppuvuoden tuloksen arvioidaan olevan jonkin verran alkuvuoden tulosta pienempi, koska markkinakorkojen taso on alkuvuoden aikana alentunut. Lisäksi tietyt tuottoerät lähinnä oman pääoman ehtoisista sijoituksista tuloutuvat alkuvuoden aikana.

TULOSLASKELMA			
(tuhatta euroa)	1-6.2005	1-6.2004	1-12.2004
Korkotuotot	7 636	7 500	15 087
Korkokulut	-2 640	-2 682	-5 334
KORKOKATE	4 996	4 818	9 753
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	257	364	369
Palkkiotuotot	1 485	1 441	2 924
Palkkiokulut	-214	-264	-547
Arvopaperikaupan ja valuutta-toiminnan nettotuotot	22	38	115
Myytävisissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	343	0	0
Sijoituskiinteistöjen nettotulos	161	150	258
Liiketoiminnan muut tuotot	35	48	116
Hallintokulut	-3 381	-3 294	-6 568
Poistot ja arvonalentumiset	-274	-254	-503
Liiketoiminnan muut kulut	-592	-647	-1 323
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	6	-29	-36
LIIKEVOITTO	2 844	2 371	4 558
Tilinpäätössiirrot	-961	-906	-1 865
Tuloverot	-461	-425	-811
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	1 422	1 040	1 882
TILI-/KATSAUSKAUDEN VOITTO	1 422	1 040	1 882
TASE, VASTAAVAA			
(tuhatta euroa)	30.6.2005	30.6.2004	31.12.2004
Käteiset varat	1 639	3 424	1 961
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	25 201	39 607	31 458
Saamiset luottolaitoksilta	28 888	34 619	31 250
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	302 801	272 178	287 457
Saamistodistukset	59 438	54 324	53 313
Osakkeet ja osuudet	7 956	6 575	6 789
Aineettomat hyödykkeet	236	198	244
Aineelliset hyödykkeet	9 541	9 472	9 622
Muut varat	103	145	117
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2 773	2 924	3 050
	438 576	423 466	425 261

TASE, VASTATTAVAA			
(tuhatta euroa)	30.6.2005	30.6.2004	31.12.2004
Velat luottolaitoksille	318	2 544	223
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	357 964	348 998	351 584
Muut velat	6 977	5 181	5 958
Siirtovelat ja saadut ennakot	3 012	2 907	2 472
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	28 369	29 231	28 631
Laskennalliset verovelat	822	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	13 294	11 373	12 334
Peruspääoma	1	0	1
Muut sidotut rahastot	5 134	5 134	5 134
Vapaat rahastot	21 233	17 058	17 042
Edellisten tilikausien voitto	30	0	0
Tili-/katsauskauden voitto	1 422	1 040	1 882
	438 576	423 466	425 261
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET			
(tuhatta euroa)	30.6.2005	30.6.2004	31.12.2004
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 895	3 519	3 822
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	14 651	13 869	10 426
Johdannaispöytäkirjat: ei ole			
VAKAVARAISUUS			
Ensisijaiset omat varat	35 084	31 109	32 942
Toissijaiset omat varat	19 881	15 554	16 471
OMAT VARAT YHTEENSÄ	54 965	46 663	49 413
Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset	261 970	235 972	241 079
Vakavaraisuussuhdeluku	20,98 %	19,77 %	20,50 %
Ensisijaisten omien varojen osuus	13,39 %	13,18 %	13,66 %
Alkuvuodesta kertynyt voitto 1 422 422,26 on luettu ensisijaisiin omiin varoihin vakavaraisuussuhdetta laskettaessa.			

Liedossa 20. päivänä heinäkuuta 2005

Liedon Säästöpankki

Hallitus

Tilintarkastajan lausunto

Olen tarkastanut yleisluonteisesti Liedon Säästöpankin osavuositarkastuksen kaudelta 1.1.-30.6.2005. Osavuositarkastus on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Pankin voitto katsauskaudelta on 1 422 422,26 euroa.

Liedossa 25. päivänä heinäkuuta 2005

Juha-Pekka Mylén, KHT

Liedon Säästöpankki lukuina 30.6.2005

- Asiakkaita 48 022 (47 350)
- Vakavaraisuussuhde 20,98 % (20,50 %)
- Liikevoitto 2 844 tuhatta euroa (2 371)
- Talletukset ja debentuurilainat 384 459 tuhatta euroa (376 209)
- Luotot 295 886 tuhatta euroa (265 518)
- Tase 438 577 tuhatta euroa (423 466)
- Oma pääoma ja varaukset 41 114 tuhatta euroa (34 606)
- Kulu-tuotto -suhde 0,60 (0,64)**

** Kulu-tuottosuhde on laskettu seuraavasti:

(hallintokulut+poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista+liiketoiminnan muut kulut+muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot) / (korkokate+osingot+nettopalkkiotuotot+arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot+liiketoiminnan muut tuotot+myytävissä olevien nettotuotot+sijoituskiinteistöjen nettotuotot)

7.3 Merkittävät muutokset taloudellisessa tai liiketoiminnallisessa asemassa

Liedon Säästöpankin vuoden 2004 tilintarkastetun tilinpäätöksen ja osavuosikatsauksen 1.1.-30.6.2005 julkistamisen jälkeen ei pankin taloudellisessa tai liiketoiminnallisessa asemassa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

7.4 Viimeaikainen kehitys ja tulevaisuudennäkymät

Liedon Säästöpankin viimeaikainen kehitys ilmenee osavuosikatsauksesta 1.1.-30.6.2005 tarjousesitteen sivuilla 62-64. Pankin hallituksen tiedossa ei ole, että pankin tulevaisuudennäkymissä olisi tapahtunut sellaisia merkittäviä kielteisiä muutoksia, jotka antaisivat aiheen muuttaa osavuosikatsauksessa annettuja kehitysnäkymiä ja olisivat olennaisia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä. Myyntiyhteistyön päättyminen Pohjola-yhtiöiden kanssa syksyllä 2005 ei vaikuta pankin liiketoimintaan.

Liedossa marraskuun 3 päivänä 2005

Liedon Säästöpankin hallitus

7.5 Tärkeitä sopimuksia

Pankin keskeisten tietojärjestelmien hoito on sopimuksella ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamaan Oy Samlink Ab:hen ja pankin kirjanpidon hoito Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:hyn. Aktia Säästöpankki Oyj toimii sopimuksen perusteella pankin keskusrahallaitoksena.

7.6 Oikeudenkäynnit

Liedon Säästöpankillä ei ole tiedossa, että vireillä tai uhkaamassa olisi hallintomenettelyjä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyjä, joilla voisi olla merkittävää vaikutusta Liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan. Tällaisia hallintomenettelyjä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyjä ei myöskään ole ollut viimeisen 12 kuukauden aikana.

8. NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

Liedon Säästöpankin säännöt, kaupparekisteriote, tilintarkastetut tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset tilikausilta 1.1.2004-31.12.2004 ja 1.1.2003-31.12.2003 sekä osavuosikatsaus ajalta 1.1.2005-30.6.2005 ovat nähtävillä toimistoaikana Liedon Säästöpankin pääkonttorissa osoitteessa Hyvättyläntie 4, 21420 Lieto.

9. LIEDON SÄÄSTÖPANKIN DEBENTUURILAINAN II/2005 LAINAEHDOT

Liedon Säästöpankin debentuurilaina II/2005

Lainaehdot

1. Lainan määrä

Liedon Säästöpankki laskee liikkeeseen debentuurilainan, jonka nimellismäärä on enintään 5 000 000 euroa. Lainan määrää on mahdollista korottaa enintään 10 000 000 euroon. Lainan valuutta on euro, eikä sitä ole mahdollisuus vaihtaa toiseksi valuutaksi.

2. Merkintä

Laina tarjotaan yleisön merkittäväksi. Laina voi merkitä Liedon Säästöpankin kaikissa konttoreissa. Merkintä alkaa 17.11.2005 kello 9.30 ja päättyy viimeistään 15.3.2006 merkintäpaikkojen sulkeutuessa.

Ennakkomerkintä alkaa 10.11.2005 kello 9.30, josta alkaen otetaan vastaan merkintäsitoumuksia. Ennakkomerkintä päättyy 16.11.2005 merkintäpaikkojen sulkeutuessa. Merkintäsitoumusten perusteella tehdään merkinnät 17.11.2005.

Merkintahinta sekä lainaehtojen mukainen liikkeeseenlaskupäivästä merkintäpäivään kertynyt korko on maksettava merkittäessä. Maksetusta merkinnästä annetaan merkintätodistus.

Liikkeeseenlaskija päättää menettelytavoista mahdollisessa yli- tai alimerkintätilanteessa ja sillä on myös oikeus keskeyttää merkintä tai pidentää merkintäaikaa tai korottaa lainan nimellismäärää enintään 5 000 000 euroa.

3. Debentuurit

Lainan määrästä Liikkeeseenlaskija antaa enintään 5 000 kappaletta 1 000 euron nimellisarvoista haltijalle asetettua debentuuria. Debentureja voi merkitä seuraavan määräisinä:

Littera A 1 000 euroa

Littera B 5 000 euroa

Littera C 10 000 euroa

Debentuurit päivätään 17.11.2005 ja ne numeroidaan juoksevasti. Debentuurit painetaan varmuuspainatuksella arvopaperipaperille ja varustetaan näköispainoksena tehdyllä Liikkeeseenlaskijan valtuuttaman kahden edustajan allekirjoituksella.

Kuhunkin debenturiin kuuluu viisi (5) maksulipuketta.

Debentuurit luovutetaan asianmukaisesti kuitattua merkintätodistusta vastaan myöhemmin ilmoitettavassa paikassa ja aikana merkitsijälle tai sille, kenelle hänen oikeutensa on siirtynyt.

4. Emissiokurssi

Lainan emissiokurssi on vaihtuva.

5. Laina-aika

Laina-aika on viisi (5) vuotta. Lainan pääoma maksetaan takaisin nimellisarvostaan tasasuuruksina lyhennyserinä vuosittain 17.11., ensimmäisen kerran 17.11.2006 ja viimeisen kerran 17.11.2010.

Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa debentureja takaisin ennen niiden eräpäivää. Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys ei voi lunastaa debentureja ennen laina-ajan päättymistä ilman rahoitustarkastuksen lupaa. Debentuurin haltijalla ei ole oikeutta vaatia lainan ennenaikaista takaisinmaksua.

6. Korko

Lainalle maksetaan 2,80 %:n nimelliskorkoa. Korko maksetaan jälkikäteen jäljellä olevalle nimellisarvolle, vuosittain 17.11., ensimmäisen kerran 17.11.2006 ja viimeisen kerran 17.11.2010. Koronlaskuperusteena on todelliset päivät/todelliset päivät, poislukien kunkin korkojakson ensimmäinen päivä ja mukaan lukien viimeinen päivä, jolloin korkojakson todellisten päivien lukumäärä jaetaan todellisten päivien lukumäärällä. Korko lasketaan lainan liikkeeseenlaskupäivästä.

7. Maksut

Lainan korko ja pääoma maksetaan debenttuuriin liitettyjä maksulippuja vastaan Liikkeeseenlaskijan konttoreissa. Näissä ehdoissa mainitun maksulipukkeen haltija on oikeutettu maksulipuketta vastaan nostamaan siinä tarkoitetun koron ja kuoletuksen, vaikkei debenttuuri olisikaan hänen hallussaan.

Lainalle ei kerry korkoa eräpäivän ja maksulipukkeen maksettavaksi esittämissäpäivän väliseltä ajalta.

Mikäli maksupäivä ei ole pankkipäivä Suomessa, siirtyy maksu seuraavaan pankkipäivään. Maksun siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.

Mikäli maksulipuketta ei ole esitetty lunastettavaksi viiden (5) vuoden kuluessa siitä, kun maksulipuke lainaehtojen mukaisesti oli ensimmäisen kerran lunastettavissa, on oikeus maksun saantiin menetetty.

8. Maksulipukkeiden kuolettaminen

Kadonneita tai turmeltuneita maksulipukkeita voidaan kuolettaa asiakirjain kuolettamisesta annetun lain (14.8.1901/34) mukaisesti.

9. Lainaa koskevat ilmoitukset

Tätä lainaa koskevat ilmoitukset debenttuurien haltijoille julkaistaan Turun Sanomissa ja näin julkaistun ilmoituksen katsotaan tulleen debenttuurin haltijoiden tiedoksi julkaisupäivänä.

10. Ylivoimainen este

Liikkeeseenlaskija ei vastaa debenttuurin haltijaan nähden vahingosta, joka aiheutuu

- a) viranomaisen toimenpiteestä, sodasta tai sodan uhasta, kapinasta tai kansalaislevottomuudesta;
- b) Liikkeeseenlaskijasta riippumattomasta ja sen toimintaan olennaisesti vaikuttavasta häiriöstä posti- tai teleliikenteessä taikka sähkövirran saannissa;
- c) Liikkeeseenlaskijan toiminnon tai toimenpiteen viivästyisestä tulipalon tai siihen verrattavan muun onnettomuuden johdosta;
- d) Liikkeeseenlaskijan toimintaan olennaisesti vaikuttavasta työtaistelutilanteesta, kuten lakosta, sulusta, boikotista tai saarrosta silloinkaan, kun se koskee vain osaa Liikkeeseenlaskijan toimihenkilöistä ja huolimatta siitä, onko Liikkeeseenlaskija siihen osallisena vai ei; tai
- e) muista näihin verrattavasta ylivoimaisesta esteestä tai vastaavanlaisesta syystä johtuvasta Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

11. Laina-asiakirjat

Lainaa koskevat asiakirjat ovat jäljennöksinä nähtävissä toimistoaikana Liikkeeseenlaskijan pääkonttorissa.

12. Sovellettava laki ja oikeuspaikka

Tähän lainaan sovelletaan Suomen lakia. Lainasta johtuvat riidat ratkaistaan Turun Seudun käräjäoikeudessa. Kantaja, johon sovelletaan kuluttajia koskevaa lainsäädäntöä, saa nostaa kanteen myös asuinpaikkakuntansa alioikeudessa.

13. Vakuus

Debentuurilainalle ei ole asetettu vakuutta. Lainalla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla veloilla.

14. Velkojien kokous

Liikkeeseenlaskijan hallituksella on oikeus kutsua koolle velkojienkokous (jäljempänä ”velkojienkokous”) päättämään Lainan ehtojen muuttamisesta tai muista jäljempänä mainituista seikoista.

Kokouskutsu velkojienkokoukseen on julkaistava vähintään 10 päivää ennen kokouspäivää kohdan 9 mukaisesti. Kokouskutsussa on mainittava kokouksen aika, paikka ja asialista sekä tiedot siitä, miten velkakirjan haltijan on meneteltävä voidakseen osallistua kokoukseen.

Velkojienkokous on pidettävä Turussa ja sen puheenjohtajan nimeää Liikkeeseenlaskijan hallitus.

Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnäolevat henkilöt edustavat vähintään 75 % Lainan liikkeessä olevasta pääomamäärästä.

Mikäli velkojienkokous ei ole päätösvaltainen 30 minuutin kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen alkamisajankohdasta, kokouksen asialistan käsittely voidaan Liikkeeseenlaskijan hallituksen pyynnöstä lykätä uuteen velkojienkokoukseen, joka on pidettävä aikaisintaan 14 päivän ja viimeistään 28 päivän kuluttua. Uusi velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnäolevat henkilöt edustavat vähintään 25 % Lainan liikkeessä olevasta pääomamäärästä.

Kokouskutsu lykkäyksen takia pidettävään uuteen velkojienkokoukseen on julkaistava samalla tavalla kuin kutsu alkuperäiseen kokoukseen. Kutsussa on lisäksi mainittava kokouksen päätösvaltaisuuden edellytykset.

Liikkeeseenlaskijan edustajilla ja sen valtuuttamilla henkilöillä on oikeus olla läsnä velkojienkokouksessa ja käyttää siellä puheenvuoroja.

Velkakirjan haltijoiden äänioikeus määräytyy velkakirjojen pääomamäärän perusteella. Liikkeeseenlaskijalla ei ole äänioikeutta velkojienkokouksessa. Velkojienkokouksen päätös edellyttää vähintään kahta kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä.

Velkojienkokouksella on oikeus päättää joukkovelkakirjan haltijoita sitovasti:

- a) Lainan ehtojen muuttamisesta ja
- b) suostumuksen antamisesta väliaikaiseen poikkeamiseen Lainan ehdoista.

Kaikkien velkakirjan haltijoiden suostumusta edellyttävät:

- a) Lainan pääoman ja/tai koron alentaminen,
- b) laina-ajan pidentäminen,
- c) velkojienkokouksen päätösvaltaisuuden muuttaminen tai
- d) velkojienkokouksen päätöksen enemmistövaatimuksen muuttaminen.

Tällöin suostumus voidaan antaa velkojienkokouksessa tai muulla todistettavalla tavalla.

Velkojienkokous voi päätöksellään oikeuttaa nimetyn henkilön toteuttamaan velkojienkokouksen päätöksen voimaansaattamiseksi tarvittavat toimenpiteet

Velkojenkokouksen päätökset sitovat tällöin kaikkia velkakirjan haltijoita riippumatta siitä, ovatko he olleet läsnä velkojenkokouksessa ja riippumatta siitä, onko velkojenkokouksen päätöksestä tehty merkintä heidän velkakirjoihinsa. Velkakirjojen haltijat ovat velvollisia viipymättä toimittamaan velkakirjat Liikkeeseenlaskijalle tai määräämälle, joka tekee velkakirjoihin merkinnän velkojenkokouksen päätöksestä.

15. Muuta

Liikkeeseenlaskijan hallitus päättää muista ehdoista tai toimenpiteistä, jotka liittyvät tämän lainan ottamiseen, sekä lainateknisten menettelytapojen muutoksista ja lainan hoitamiseen liittyvistä menettelytavoista.

10. MUITA TIETOJA MERKITSIJÖILLE

Laina on debentuurilaina

Tämä laina on velkakirjalain 34 §:ssä tarkoitettu debentuurilaina. Lainalla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla. Liikkeeseenlaskija tai sen konserniin kuuluva yritys ei voi lunastaa debentureja ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Debentureihin perustuvia saamisia ei voi käyttää vastasaamisen kuittaukseen. Debentuurin haltijalla ei ole oikeutta vaatia ennenaikaista takaisinmaksua.

Merkintä- ja lunastuspaikat

Merkintä- ja lunastuspaikkoina ovat liikkeeseenlaskijan kaikki konttorit.

Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio

Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto on 2,80 % liikkeeseenlaskupäivänä 100 %:n emissiokurssilla. Jos emissiokurssi nousee, efektiivinen tuotto laskee ja jos emissiokurssi laskee, efektiivinen tuotto nousee.

Lainan duraatio on 2,89 vuotta 100 %:n emissiokurssilla.

Duraatio on lainan koron ja pääoman maksujen nykyarvoilla painotettu laina-ajan keskiarvo.

Efektiivinen korkotuotto ja duraatio on laskettu arvopaperimarkkinoilla yleisesti käytetyllä nykyarvomenetelmällä. Laskentakaavat ovat seuraavat:

Efektiivinen korko:

$$R_e = \frac{(\text{kuponkikorko} - (\text{nimellisarvo}/100) + (A * \text{kuponkikorko}/365.)) * (\text{tod.}/\text{DSR})}{((\text{nimellisarvo}/100) + (A * \text{kuponkikorko}/365.))}$$

jolloin A = päiviä korkoajan alusta selvityspäivään
 DSR = päiviä selvityspäivästä lainan lunastuspäivään

Duraatio (Macaulay duration):

$$D_A = \frac{\sum_{t=1}^T NV(kf_t) * t}{NV(A)}$$

jolloin D_A = omaisuuslajin A duraatio
 NV = nykyarvo
 kf_t = ajankohdan t kassavirta
 t = aika
 $NV(A)$ = omaisuuslajin A nykyarvo

Lainan takaisinmaksu

Lainan pääomasta maksetaan vuosittain takaisin 20 % debenttuuriin liitettyjä maksulipukkeita vastaan. Esim. 1 000 euron nimellisarvoisesta debenttuurilainasta maksetaan:

	lyhennys	jäljellä
17.11.2006	200 euroa	800 euroa
17.11.2007	200 euroa	600 euroa
17.11.2008	200 euroa	400 euroa
17.11.2009	200 euroa	200 euroa
17.11.2010	200 euroa	0 euroa

Emissiokurssi

Lainan emissiokurssi on vaihtuva.

Merkintäpalkkio

Merkintäpalkkiota ei peritä.

Vakuus

Debenttuurilainalle ei ole asetettu vakuutta. Lainalla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla.

Jälkimarkkinat

Debenttuurit voidaan myydä edelleen laina-aikana. Debenttuurilainaa ei kuitenkaan listata pörssiin eikä noteerata julkisesti. Liikkeeseenlaskijan konttorit ottavat vastaan osto- ja myyntitoimeksiantoja.

Merkintä- ja muut sitoumukset

Ennakkomerkintä alkaa 10.11.2005 kello 9.30, josta alkaen otetaan vastaan merkintäsitoumuksia.

Muita sitoumuksia ei ole annettu. Merkintäoikeutta ei ole rajattu.

Yli- tai alimerkintätilanteet

Liikkeeseenlaskija päättää menettelytavoista mahdollisessa yli- tai alimerkintätilanteessa ja sillä on myös oikeus keskeyttää merkintä tai pidentää merkintäaikaa.

Lainapääoman määrä ja käyttötapa

Lainan tullessa kokonaan merkityksi liikkeeseenlaskusta arvioidaan kertyvän noin 4,97 miljoona euroa liikkeeseenlaskuun liittyvien ulkoisten kulujen ja palkkioiden vähentämisen jälkeen. Pääoma on tarkoitus käyttää kokonaan liikkeeseenlaskijan tavanomaisessa liiketoiminnassa ja se on osa liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

Debenttuurilainan ja sille maksettavan koron verotus Suomessa

Korkotulon lähdeverotus koskee Suomessa yleisesti verovelvollisia luonnollisia henkilöitä ja kotimaisia kuolinpesiä. Lainan merkintäajan alkaessa voimassaolevan lain mukainen vero on 28 prosenttia. Korkotulo, josta maksetaan lähdeveroa, ei ole veronalaista tuloa tuloverotuksessa, eikä pääoma ole veronalaista varallisuutta. Korkotuloa, josta on maksettu lähdevero, ja pääomaa ei tarvitse ilmoittaa veroilmoituksessa. Näistä korkotuloista ei voida vähentää tuloverolain mukaan pääomatuloista vähennyskelpoisia korko- eikä muita menoja. Korkotulon lähdevero peritään koronmaksun yhteydessä ja sen perimisen hoitaa liikkeeseenlaskija.

Korko on veronalaista tuloa yhteisöille ja muille kuin yleishyödyllisille yhtymille.

Jos debentuuri myydään laina-aikana, verotetaan saatu kertynyt korko (jälkimarkkinahyvitys) pääomatulona eikä lähdeveronalaisena korkona. Myynnin tapahtuessa kotimaisen arvopaperivälittäjän välityksellä arvopaperivälittäjä toimeenpanee koron ennakonpidätyksen. Tällöin korkoa ei tarvitse ilmoittaa verotuksessa. Debentuurin oston yhteydessä maksettu jälkimarkkinahyvitys voidaan vähentää pääomatuloista tai, jos sellaisia ei ole, ansiotulon verotuksessa tuloverolain säännösten mukaisesti. Mahdollinen myyntitappio voidaan vähentää myyntivuotena tai kolmena seuraavana vuotena saaduista myyntivoitoista. Mahdollinen myyntivoitto tai -tappio on ilmoitettava veroilmoituksessa.

Nämä verotusta koskevat tiedot perustuvat 1.11.2005 voimassa olleeseen lainsäädäntöön.